

HUMPPILAN KUNTA

Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2023 - 2025 taloussuunnitelma

Hyväksytty
Khall 28.11.2022
Kvalt 7.12.2022

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE	2
1.1 Yleinen taloudellinen tilanne	2
1.2 Kuntatalouden keskeiset huomiot	3
1.3 Talouden näkymät Humppilan kunnassa 2023	4
1.4 Humppilan kunnan strategia 2023-2026 ja visio vuoteen 2026	5
1.5 Humppilan kunnan strategian mukaiset painopisteet 2023-2026	5
1.6 Humppilan kunnan väestökehitys	5
1.7 Rahoitus	6
1.8 Talousarvio ja taloussuunnitelma	7
1.9 Sitovuus	7
1.10 Investoinnit 2023 ja taloussuunnitelmavuodet 2024 ja 2025	8
1.11 Investointierittely	9
1.12 Tuloslaskelma	10
1.13 Rahoituslaskelma	11
2. TALOUSARVIOKAUDEN TAVOITTEET HALLINNONALOITTAIN	12
2.1 Yleishallinto-osasto	12
2.2 Sivistysosasto	24
2.3 Elämänlaatuosasto	32
2.4 Tekninen osasto	47
3. NUMERO-OSA	55
3.6 Yleishallinnon osasto	55
3.7 Sivistystoimen lautakunta	56
3.8 Elämänlaatulautakunta	57
3.9 Tekninen lautakunta	58
3.10 Rahoitus	59
3.11 Investoinnit	59
3.12 Osastot yhteensä	60
3.13 Rahoituslaskelma	61

1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Kunnat ja kuntayhtymät valmistautuvat ensi vuoden alusta toteutuvan sote-uudistuksen voimaantumiseen. Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja globaalien jännitteiden lisääntyminen luovat kustannuspaineita ja heikentävät talousnäköyksiä sekä kasvattavat niihin liittyvää epävarmuutta. Kuntakentällä varaudutaan myös muihin sodan vaikutuksiin, kuten pakolaisvirtojen aiheuttamiin muutoksiin palvelutarpeessa. Myös kyberturvallisuuteen liittyvät kysymykset ovat nousseet entistä keskeisempään asemaan kuntien varautumisessa.

Näiden äkillisten muutosten ohella kuntien toimintaympäristöön vaikuttavat vähitellen etenevät muutokset, kuten väestön ikääntyminen sekä työikäisen väestön määrän väheneminen ja sen vuoksi heikkenevä veropohja ja pahenevat työvoiman saatavuuteen liittyvät ongelmat. Myös ilmastonmuutoksen hillintä ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautuminen edellyttävät kunnilta uusien toimintatapojen käyttöönottoa sekä investointeja muun muassa vihreään siirtymään.

Sote-uudistus muuttaa kuntien tehtäväkenttää ja taloutta merkittävästi ensi vuodesta alkaen. Sen myötä vaikeasti ennakoitavat ja nopeasti kasvavat sote-menot siirtyvät hyvinvointialueiden vastuulle. Valmisteilla oleva TE-palvelujen siirto kuntiin jatkaa toteutuessaan kuntien tehtäväkentän muutosta. (Valtionvarainministeriö, Kuntatalousohjelma 2023–2026.)

Talouden näkymät

Hallituksen asettama paikallishallinnon rahoitusasematavoite on kevään 2022 julkisen talouden suunnitelmassa sama kuin keväällä 2021 eli noin ½ prosentin alijäämä suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Paikallishallinnon (pl. hyvinvointialueet sekä Helsingin sote- ja pelastustoimi) rahoitusasema on painelaskelman mukaan 0,5 prosenttia alijäämäinen vuonna 2023.

Hallitusohjelman mukaan kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentävät, lisäävät tai laajentavat toimenpiteet sekä kuntatalouteen vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan nettomääräisesti muuttamalla valtionosuuksia ja/tai vastaavaa kiinteää määrärahaa 100-prosenttisesti taikka poistamalla muita tehtäviä tai velvoitteita. Jotta valtion rahoitusvastuu kuntien uusista ja laajenevista tehtävistä toteutuu, tulee uusien ja laajenevien tehtävien vaikutukset kuntatalouteen arvioida realistisesti.

Kuntien valtionavut ovat vuonna 2023 noin 5,4 mrd. euroa, josta peruspalvelujen valtionosuus on noin 2,7 mrd. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet noin 1,3 mrd. euroa. Verotulomenetyksen korvaukset ovat noin 0,8 mrd. euroa ja muut valtionavut yhteensä noin 0,6 mrd. euroa. Valtionosuuksiin tehdään 2,5 prosentin indeksitarkistus vuonna 2023. Valtionavut laskevat kehyskaudella hieman ollen vuonna 2026 noin 5,3 mrd. euroa.

Vuoden 2022 talousarvioon verrattuna peruspalvelujen valtionosuuden taso laskee noin 5,3 mrd. euroa. Tämä johtuu pääosin sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta, jonka yhteydessä lähes 70 prosenttia valtionosuuksista siirretään vuoden 2023 alussa hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Hallitus korvaa Ukrainasta pakenevien palveluista aiheutuvia kustannuksia kunnille siitä lähtien, kun he ovat tulleet tilapäisen suojelun piiriin. Toistaiseksi palvelut toteutetaan Migrin alaisten vastaanottokeskusten järjestämistä vastuulla ja tuotetaan joustavasti kuntien ja vastaanottokes-

kusten yhteistyöllä. Lisäksi korvataan muun muassa Ukrainasta pakenevien lasten varhaiskasvatuksesta ja perusopetukseen valmistavasta opetuksesta aiheutuvia kustannuksia.

Energian hinnan nousun vaikutusten kompensoimiseksi työmatkavähennystä korotetaan määräaikaisesti vuoden 2022 verotuksessa. Muutos vähentää kunnallisverotuloja arviolta noin 101 milj. euroa vuonna 2022. Vuonna 2023 tulee voimaan ikäihmisten korotettu työtulovähennys, minkä lisäksi perhevapaalla verovuoden aikana olleen työmatkakuluvähennyksen omavastuuta alennetaan vastaavasti kuin työttömillä. Muutosten arvioidaan vähentävän kunnallisveron tuottoa 3 milj. eurolla vuonna 2023. Toisaalta kunnallisverotuksen invalidivähennys poistuu vuonna 2023, mikä kasvattaa kuntien vuotuisia verotuloja 11 milj. eurolla. Kehyskauden kuntien verotottoihin vaikuttavat myös aikaisemmin voimaan tulleet määräaikaiset muutokset. Hallitusohjelman mukaisesti kuntatalouteen vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan nettomääräisesti. Kaivosveron käyttöönotto puolestaan lisää kuntien vuotuisia verotuloja noin 15 milj. euroa vuodesta 2023 alkaen. (Valtionvarainministeriö, Kuntatalousohjelma 2023–2026.)

1.2 Kuntatalouden keskeiset huomiot

Vuonna 2021 talous kasvoi ripeää 3,5 prosentin vauhtia talouden elpyessä koronaepidemian aiheuttamasta taantumasta. Valtiovarainministeriön kansantalousosaston ennusteen ja keskipitkän aikavälin kehitysarvion mukaan Suomen bruttokansantuotteen kasvu jää 1,5 prosenttiin vuonna 2022, elpyy hieman vuonna 2023 ja vaimenee runsaaseen prosenttiin 2020-luvun puolivälissä.

Koronaepidemian vuoksi kuntatalouteen kohdennetut tuet sekä talouden ja yhteisöveron tuoton ripeä kasvu ovat peittäneet hetkeksi alleen kuntatalouden rakenteelliset ongelmat. Talouskasvun hiipuesssa kuntatalous näyttää heikkenevän jälleen, vaikka yhteisöveron kehitys on ollut alkuvuonna 2022 edelleen vahvaa. (Valtionvarainministeriö, Kuntatalousohjelma 2023–2026.)

Kunnallisveroennuste

Veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa vajaalla 50 miljoonalla eurolla vuonna 2023. Tästä vajaa 40 miljoonaa euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista. Lisäksi tehtiin muutamia vaikutuksiltaan pienehköjä muutoksia veroperusteisiin. Muun muassa matkakuluvähennyksen määräaikaista korotusta kuluvalle vuodelle jatketaan myös vuonna 2023. Kaikki arvioidut verotulomenetykset huomioidaan verotulojen menetyksien korvauksina.

Eläketulojen vuoden 2023 huomattava 7,5 prosentin kasvu johtuu korkean inflaation vaikutuksista työeläkkeiden tasoon. Vuodesta 2024 eteenpäin arvioitu palkkasumma kuitenkin kasvaa syksyn kuntatalousohjelman arvioiden mukaisesti ja nostaa näin ollen arvioidun maksettavan kunnallisveron tasoa kyseisille verovuosille. Kunnallisveron tilityksissä tämä positiivinen kehitys näkyy erityisesti vuosina 2025 ja 2026.

Yhteisöveroennuste

Yhteisövero jatkaa vahvaa kehitystään. Valmistuvan verotuksen 2021 ennakkotiedoista käy ilmi, että kunnille maksuunpantava yhteisövero kasvaisi yli 40 prosenttia vuodesta 2020. Verovuoden 2021 jäännösveroja odotetaan kuitenkin kertyvän hieman aiempaa arviota enemmän kuluvana vuonna.

Maksettava yhteisövero 2023–2026 kasvaa edelleen. Suurimpina syinä tähän ovat kuntaryhmän korotetut jako-osuudet. Suurimpana veroperustemuutoksena on varhaiskasvatusmaksun alen-

tamisen kompensatio, joka nostaa kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuutta 1,25 % -yksikköä vuodesta 2023 alkaen. Yhteisöveron tilitykset kasvavat keskimäärin 150 miljoonaa euroa per vuosi, josta jako-osuusmuutokset käsittävät reilu 100 miljoonaa euroa. Loppu selittyy parantuneesta yhteisöveroennusteesta.

Kiinteistövero

Käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan siten, että uudistus tulee pääosaltaan voimaan vuoden 2023 verotuksessa.

Humppilan kunnan vuoden 2023 kiinteistöveroprosentit

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 %,
- vakituiseen asumiseen käytettävien rakennusten veroprosentti 0,55 %,
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,30 %,
- rakentamattoman tontin veroprosentti 3,00 %,
- voimalaitosten veroprosentti 3,10 %,
- yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentti 0 %.

1.3 Talouden näkymät Humppilan kunnassa 2023

Hyvinvointialueuudistus astuu voimaan vuoden 2023 alusta. Kunnat ovat paitsi rakentamassa hyvinvointialueuudistusta, myös määrittämässä toimintaansa ja identiteettiään uudelleen. Jatkossa Humppilassa, kuten muissakin kunnissa ympäri Suomen, nousevat palvelujen keskiöön sivistys- ja elinvoimapalvelut.

Humppilan kunnassa sote-palvelut on vuodesta 2014 asti ostettu Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymältä, joten uudistuksella ei ole suuria vaikutuksia kunnan organisaatioon. Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen siirtyy hyvinvointialueiden vastuulle ja näin ollen kaksi kuntouttavan työtoiminnan ohjaajaa siirtyvät Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palvelukseen. Lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ jää kunnille, joka vaatii hyvinvointialueen ja kunnan rajapinnassa toimivan uuden hyvinvointikoordinaattorin toimen perustamista. Myös ympäristöterveydenhuollon järjestäminen jää kuntien vastuulle. Humppilan kunta on osana ympäristöterveydenhuollon yhteistyösopimusta, jossa Riihimäen kaupunki hoitaa jatkossa isäntäkuntana ympäristöterveydenhuollon palvelut. Nämä muutokset kustannuksineen on huomioitu talousarviossa.

Hyvinvointialueuudistus helpottaa kunnan talouden ennustettavuutta, kun hankalasti ennakoitavat sote-menot poistuvat kunnan taloudesta. Sote-uudistuksen vuoksi kunnallisveroprosentteja alennetaan kaikissa kunnissa 12,64 prosenttiyksiköllä vuonna 2023. Humppilan kunnan vuoden 2023 tuloveroprosentti on 9,36 %. Kiinteistöveroprosentit säilyvät muuttumattomina vuoden 2022 tasolla.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan kuntien taloustilanne kääntyy huonommaksi taas vuonna 2023, vaikka kuluvan vuoden loppupuoli on ollut julkisyhteisöjen taloudessa yllättävän hyvä ripeän talous- ja työllisyyskasvun ansiosta sekä koronatoimien päätyttyä.

Myös Kuntaliiton pääekonomisti odottaa tuleville vuosille hyvin vaimeata talouskasvua muun muassa väestökehityksen ja hitaasti kasvavan tuottavuuden vuoksi. Riskit ovat myös nyt suu-

remmat kuin aikoihin. Venäjän sodan tulevia käänteitä on mahdoton ennustaa. Muita uhkia ovat esimerkiksi Euroopan energiakriisi ja inflaatio. Sähkön hinnan nousu vaikuttaa hyvin negatiivisesti Humppilan kunnan talouteen vuonna 2023 ja tämä on huomioitu talousarviossa.

1.4 Humppilan kunnan strategia 2023-2026 ja visio vuoteen 2026

Humppilan kunnan strategia vuosille 2023-2026 uudistetaan vuoden 2022 viimeisessä valtuuston kokouksessa samalla kun talousarvio hyväksytään.

Humppilan kunnan visio on uuden strategian mukaan olla vuonna 2026 kehittyvä, yhteisöllinen ja yritysmyönteinen kunta, joka tarjoaa vetovoimaisia palveluja ja tapahtumia sekä viihtyisän ja virikkeellisen ympäristön asua ja elää.

1.5 Humppilan kunnan strategian mukaiset painopisteet 2023-2026

Strategian painopisteinä ovat yritysmyönteisyyden, pito- ja vetovoiman sekä Humppilan tunnettuuden ja näkyvyyden lisääminen sekä henkilöstön pysyvyyden varmistaminen.

Humppilan tavoitteena on, että

- 1) Humppilassa yrittäminen kannattaa,
- 2) Humppilassa on hyvä elää ja asua,
- 3) Humppilassa tapahtuu ja
- 4) Humppilassa henkilöstö viihtyy työssään.

1.6 Humppilan kunnan väestökehitys

Humppilan väkiluku on laskenut viimeisten kymmenen vuoden aikana (2011-2021) 337 asukkaalla. Väestöennusteen mukaan vuonna 2030 Humppilan asukasluku on 1988 ja vuonna 2040 enää vain 1820.

Humppilan kunnan väestönkehitys on ollut myös kuluvana vuonna 2022 negatiivista (-5 henkilöä, syyskuu). Vuoden 2022 aikana väkiluku oli korkeimmillaan 2175 henkilöä ja laski syyskuussa 2161 henkilöön. Syksyisin nuoret voivat muuttaa opintojen perässä muualle, mikä näkyy muuttilastoissa. (Lähde Hämeen liitto, Kanta-Hämeen elinvoimakatsaus syyskuu 2022.)

Syntyneitä vuonna 2022 on 7 ja kuolleita 2 (syyskuu 2022). Kunnan tulomuutto muista kunnista on 33 henkeä ja lähtömuutto muihin kuntiin 40. (Lähde Hämeen liitto, Kanta-Hämeen elinvoimakatsaus syyskuu 2022.)

Koronavuosi 2020 nosti mökkibuumin ja kysyntää mökeistä oli enemmän kun tarjontaa. Vuonna 2022 matkustamisen elpymisen ja bensan hinnan nousun myötä into mökkeilyyn kuitenkin laantui. Myös korkojen nousu on hidastanut edelleen asuntokauppoja.

Humppilan kunnan tulee pyrkiä panostamaan pitovoimaan ja turvata olemassa oleville asukkaille viihtyisä, turvallinen ja virikkeellinen ympäristö elää ja asua. Tulevien vuosien aikana tulee myös panostaa Humppilan näkyvyyden ja tunnettuuden lisäämiseen sekä positiivisen kuntakuvan edistämiseen.

Kunnassa on mietitty keinoja vähenevään asukasmäärään ja positiivisen kuntakuvan edistämiseen. Yhtenä keinona näihin on otettu käyttöön vinkkipalkkiomalli 7.11.2022. Mallissa vinkkipalkkio maksetaan Humppilalaiselle, joka saa houkuteltua uuden asukkaan tai asukkaita muuttamaan kuntaan. Vinkkipalkkion ideana on kannustaa kuntalaisia markkinoimaan omaa asuin-kuntaansa ja siellä vapaana olevia omistusasuntoja potentiaalisille muuttajille. Mallin avulla edistetään positiivisen kuntakuvan edistämistä ja uusien asukkaiden saamista kuntaan. Mallissa kuntalaiset toimivat oman kunnan eli Humppilan puolesta puhujina ja heitä halutaan palkita siitä.

Uudisasuntotuotannon vähäisyys sekä kunnan vuokra-asuntojen korkea hintataso ja huonokuntoisuus hidastavat osaltaan väestömäärän positiivista kehittymistä. Näihin tulee tulevaisuudessa kiinnittää yhä enemmän huomiota ja tehdä vaadittuja toimenpiteitä.

1.7 Rahoitus

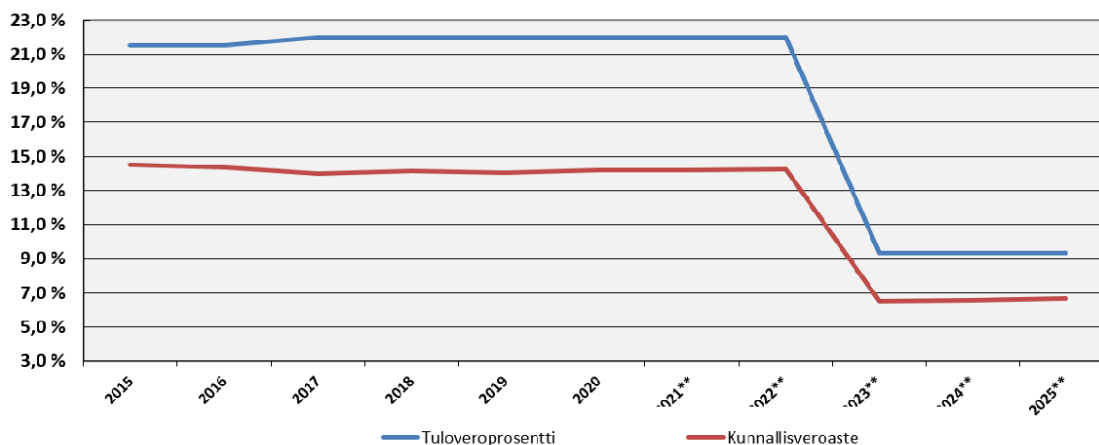
Valtionosuuksia on tulossa vuodelle 2023 yhteensä 1 700 366 euroa, joka on 785 euroa per asukas. Valtionosuuksien muutos 2022-2023 on -4 266 420 euroa (-71,5 %) sote-uudistuksen vuoksi.

Kunnallisveroa vuodelle 2023 on tulossa 3 517 000 euroa. Yhteisöveroa vuodelle 2023 on tulossa 435 000 euroa. Kiinteistöveroa vuodelle 2023 on tulossa 625 000 euroa. Verot yhteensä ovat noin 4 577 000 euroa.

Pitkäaikaiset lainat ovat vuoden 2021 lopussa n. 2,925 miljoonaa euroa ja lyhytaikaiset 1,65 miljoonaa euroa eli yhteensä 4,575 miljoonaa euroa. Laskea edellisvuoteen on 650 000 euroa.

VUOSI	VEROTULOT	MUUTOS
2013	7 330 857	10,1
2014	7 107 972	-3
2015	7 467 737	5,1
2016	7 441 969	-1
2017	7 580 000	1,2
2018	7 690 000	1,2
2019	7 880 000	2,5
2020	7 891 000	0
2021	7 752 000	-1,76
2022	7 875 000	1,59
2023	4 577 000	- 41,88

Tuloveroprosentti ja efektiivinen kunnallisveroaste Humppilassa (Kuntaliitto: Kuntien verotulojen ennustekehikko)

1.8 Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kuntalain 110 § mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Humppilan kunnan taseen ylijäämä oli vuoden 2021 lopussa 412 442 euroa. Humppilan kunnan talousarvioesitys vuodelle 2023 on 67 090 ylijäämäinen. Vuoden 2022 osalta on vaikea ennustaa taloustilanteen kehittymistä, mutta sote-palveluista tuleva lisälasku voi viedä kunnan tuloksen alijäämäiseksi. Alijäämän suuruus riippuu verotulojen kehittymisestä.

Humppilan kunnan uusi strategia 2023-2026 on ylin kunnan toimintaa ohjaava asiakirja ja se luo perustan kunnan johtamiselle ja kehittämiseksi. Talousarvion 2023 toiminnan tavoitteet on johdettu strategiasta.

1.9 Sitovuus

Käyttötalouden osalta menomäärärahat ovat sitovia valtuustoon nähden kunnanhallitus- ja lautakuntatasolla ja lautakuntaan nähden osastotasolla ja tulosaluetasolla.

Investointiosa on valtuustoon nähden sitova hankkeittain.

1.10 Investoinnit 2023 ja taloussuunnitelmavuodet 2024 ja 2025

INVESTOINNIT 2023	TA 2023	TS2024	TS2025
Aineettomat oikeudet			
Atk-ohjelmat ja muut pitkävaikutteiset menot			
9012 Kauppakulma (vesikatto)	-50 000	0	0
Kiinteä omaisuus			
Maa- ja vesialueet			
9201 Maa- ja kiinteistöankinta/osto (maanlunastus)	-10 000	-10 000	-10 000
9201 Maa- ja kiinteistöankinta/myynti (tontit)	25 000	25 000	25 000
yhteensä	15 000	15 000	15 000
Talonrakennus/rakennukset			
9314 Rysä (julkisivun maalaus)	-28 000	0	0
9314 Rysän perusparantamisen avustus	8 200	0	0
9315 Talvisen työläismökki -hanke (2023)	-15 000	-15 000	0
9315 Talvisen työläismökki -hankkeen avustus	8 700	0	0
9303 Kirkonkulman yhtenäiskoulu (ala-asteen kuulutus- ja lukituslaitteistot)	-50 000	-20 000	0
9312 Kirjasto (vesikatto)	-50 000	0	0
9313 Urheilukentän yleisötilat (huoltorakennus)	-380 000	-30 000	0
9313 Urheilukentän yleisötilojen rakentamisen avustus	114 000	10 000	0
9305 Kunnanvirasto (jäähdytyslaitteistot)	0	0	-35 000
9310 Päivänpaiste (jäähdytyslaitteisto, pihakatos)	-58 000	0	0
yhteensä	-450 100	-55 000	-35 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET			
9422 Puistojen rakentaminen	0	0	-30 000
9424 Mäntyrinteen piha-alueen perusparantaminen	0	-25 000	0
9420 Kirkonkulman koulun jääkiekkokaukalon pinnoitus	0	0	-36 000
9436 Harjun alueen kehittäminen -hanke	-70 000	-40 000	0
9436 Harjun alueen kehittäminen -hankkeen avustus	21 000	12 000	0
9459 Hulevesiverkoston rakentaminen	0	-80 000	0
yht	-49 000	-133 000	-66 000
TIEVALAISTUS			
9411 Teiden valaistus	-50 000	-80 000	-20 000
KAAVATEIDEN RAKENTAMINEN			
9404 Kaavateiden rakentaminen ja peruskorjaus	-450 000	-450 000	-450 000
yht	-450 000	-450 000	-450 000
VIEMÄRIVERKKO			
9455 Viemärrakentaminen ja peruskorjaus	-150 000	-150 000	0
9451 VT2 ja VT9 viemärointi, osayl.kaava-alue	-50 000	-70 000	-30 000
yht	-200 000	-220 000	-30 000
Kiinteät laitteet ja rakenteet yhteensä	-749 000	-883 000	-566 000
kaikki investoinnit yhteensä	-1 234 100	-923 000	-586 000

1.11 Investointierittely

INVESTOINTIERITTELY	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Aineettomat oikeudet			
Menot	-50 000	0	0
Nettomeno	-50 000	0	0
2023 Kiint. Oy Kauppakulman vesikatto			
Maa- ja vesialueet, kiinteistöt			
Menot	-10 000	-10 000	-10000
Tulot	25 000	25 000	25000
Nettomeno	15 000	15 000	15000
TA2032 ja TS2024-25 maa-alueiden myynti (tontit) ja lunastukset (VT2-VT9)			
Talonrakennus			
Menot	-581 000	-65 000	-35 000
Tulot/AVI:n avustus	130 900	10 000	0
Nettomenot	-450 100	-55 000	-35000
2023 Rysä, Kirjaston vesikatto, Päivänpaisteen ilmastointilaitteisto, 2023-2024 Talvisen mökki ja urheilukentän huoltorakennus, Ala-asteen kuulutus- ja lukituslaitteistot. 2025 Kunnanviraston ilmastointilaitteisto			
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kaavateiden rakentaminen			
Menot	-450 000	-450 000	-450000
Nettomenot	-450 000	-450 000	-450000
2023-2024 VT2 VT9-osayleiskaavainfran rakentaminen			
Tievalaistus			
Menot	-50 000	-80 000	-20000
Nettomenot	-50 000	-80 000	-20000
2023-2024 VT2 VT9-osayleiskaavainfran rakentaminen, muut katuvalot			
Puistot ja muut yleiset alueet			
Menot	-70 000	-145 000	-66 000
Tulot/AVI:n avustukset	21 000	12 000	0
Nettomenot	-49 000	-133 000	-66 000
2023-2024 Skeittiparkki/Harjun alue, 2024 Mäntyrinteen piha, hulevesiverkosto. 2025 Kirkonkulman koulun kaukalo, puistot			
Viemäriverkko			
Menot	-200 000	-220 000	-30000
Nettomenot	-200 000	-220 000	-30000
Irtain omaisuus			
Menot	0	0	0
Nettomenot	0	0	0
Osakkeet			
Menot	0	0	0
Nettomenot	0	0	0
Investoinnit yhteensä			
Menot	-1 411 000	-970 000	-611 000
Tulot/avustukset	176 900	47 000	25000
Nettomenot	-1 234 100	-923 000	-586000

HUMPPILAN KUNTA

Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023

Ulkoinen/sisäinen

	TP	Budj+muut	LTK TA	TA	TS2	TS3
INVESTOINNIT	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Investointimenot						
Muut investointimenot	-101.513	-1.831.100		-1.411.000	-970.000	-611.000
Investointimenot	-101.513	-1.831.100		-1.411.000	-970.000	-611.000
Investointitulot						
Käyttöomaisuuden myynti	273.391	25.000		25.000	25.000	25.000
Rahoitusomaisuudet investointeihin	10.200	78.650		151.900	22.000	
Investointitulot	283.591	103.650		176.900	47.000	25.000
Investoinnit netto	182.079	-1.727.450	0	-1.234.100	-923.000	-586.000

1.12 Tuloslaskelma

Virallinen budjetti	Ulkoinen/sisäinen	TP	Budj+muutos	TA
TULOSLASKELMA		2021	2022	2023
Toimintatuotot				
Myyntituotot		336.749	343.820	355.560
Maksutuotot		114.410	82.000	86.700
Tuet ja avustukset		172.654	59.490	79.700
Muut toimintatuotot				
Vuokratuotot		1.400.899	1.484.790	1.221.790
Muut tuotot		4.550	145.000	50.000
Muut toimintatuotot		1.405.450	1.629.790	1.271.790
Toimintatuotot		2.029.263	2.115.100	1.793.750
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot		-2.758.135	-2.748.320	-3.091.670
Henkilösivukulut				
Eläkekulut		-677.032	-670.855	-648.130
Muut henkilösivukulut		-77.373	-63.750	-83.070
Henkilösivukulut		-754.405	-734.605	-731.200
Henkilöstökulut		-3.512.540	-3.482.925	-3.822.870
Palvelujen ostot				
Asiakaspalvelujen ostot		-7.905.159	-8.595.690	-246.180
Muiden palvelujen ostot		-2.214.491	-2.042.940	-1.921.540
Palvelujen ostot		-10.119.650	-10.638.630	-2.167.720
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana		-497.895	-491.730	-673.540
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-497.895	-491.730	-673.540
Avustukset				
Avustukset kotitalouksille		-58.058	-60.000	-60.450
Avustukset yhteisöille		-197.469	-143.000	-151.200
Avustukset		-255.527	-203.000	-211.650
Muut toimintakulut				
Vuokrakulut		-954.555	-1.001.040	-751.230
Muut kulut		-275.692	-7.250	-5.950
Muut toimintakulut		-1.230.246	-1.008.290	-757.180
Toimintakulut		-15.615.859	-15.824.575	-7.632.960
Toimintakate		-13.586.596	-13.709.475	-5.839.210
Verotulot		8.178.395	7.875.000	4.577.000
Valtionosuudet				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus		4.963.394	5.022.070	1.798.980
Muut valtionosuudet		1.206.961	944.710	-98.620
Valtionosuudet		6.170.355	5.966.780	1.700.360
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot		13.419	12.000	4.600
Muut rahoitustuotot		5.506	3.500	1.500
Korkokulut		-35.956	-31.000	-50.040
Muut rahoituskulut		-184	-150	-100
Rahoitustuotot ja -kulut		-17.216	-15.650	-44.040

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Vuosikate	744.938	116.655	394.110
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-337.413	-345.850	-329.350
Poistot ja arvonalentumiset	-337.413	-345.850	-329.350
Tilikauden tulos	407.524	-229.195	64.760
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	2.332	2.330	2.330
Rahastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	2.585		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	412.442	-226.865	67.090

1.13 Rahoituslaskelma

Virallinen budjetti	Ulkoinen/sisäinen	TP	Budj+muutos	TA
RAHOITUSLASKELMA		2021	2022	2023
Toiminnan ja investointien rahavirta				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate		744.938	116.655	394.110
Tulorahoituksen korjaukset				
Tulorahoituksen korjaukset		245.251	-145.000	-50.000
Tulorahoituksen korjaukset		245.251	-145.000	-50.000
Toiminnan rahavirta		990.189	-28.345	344.110
Investointien rahavirta				
Investointimenot		-101.513	-1.831.100	-1.411.000
Rahoitusosuudet investointimenoihin		10.200	78.650	151.900
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovut		28.140	170.000	75.000
Investointien rahavirta		-63.173	-1.582.450	-1.184.100
Toiminnan ja investointien rahavirta		927.017	-1.610.795	-839.990
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennys		4.317		38.000
Antolainauksen muutokset		4.317		38.000
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-650.000		-650.000
Lyhytaikaisten lainojen muutos				1.452.000
Lainakannan muutokset		-650.000		802.000
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos		490.593		
Korottomien velkojen muutos		164.974		
Muut maksuvalmiuden muutokset		655.567		
Rahoituksen rahavirta		9.884		840.000
Rahavarojen muutos		936.900	-1.610.795	10
Rahavarat 31.12.		1.620.098		
Rahavarat 1.1.		683.198		
Rahavarojen muutos		936.900		0

2. TALOUSARVIOKAUDEN TAVOITTEET HALLINNONALOITTAIN

Yleishallinto-osasto, sivistysosasto, elämänlaatuosasto ja tekninen osasto jaetaan edelleen tulosityksiköiksi. Tulosityksiköt huolehtivat tarkoituksenmukaisista ja yhteensopivista tehtäväkokonaisuuksista. Tulosityksiköillä on omat selkeästi määritellyt tehtävät, mitattavat tulostavoitteet sekä vastuu yksikön talouden tasapainosta.

2.1 YLEISHALLINTO-OSASTO

Yleishallinto-osasto jaetaan yleishallintopalveluiden, keskushallinnon, tukipalveluiden, työhyvinvoinnin, elinkeino- ja matkailupalveluiden sekä pajatoiminnan tulosalueisiin.

YLEISHALLINTOPALVELUT

Yleishallintopalveluiden tulosityksiköihin kuuluvat keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosityksikön alaiset palvelut:

002	Eduskuntavaalit
003	Presidentinvaalit

Perustehtävät

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa. Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on huolehtia vaalien järjestämisestä.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Huhtikuussa 2023 järjestetään eduskuntavaalit. Tammikuussa 2024 järjestetään presidentinvaalit, jotka näkyvät budjetissa jo vuonna 2023.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kunnassa vaalisihteerinä toimii teknisen osaston hallintosihteerä.

Palvelusuunnitelma vuodelle 2023

Eduskuntavaalit järjestetään asianmukaisesti ja täsmällisesti. Vuoden 2023 eduskuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 2.4.2023. Kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakoöänestyksessä että vaalipäivänä. Tilanne voi vaatia samanlaisia erityisjärjestelyitä, joita toteutettiin Covid-19 –pandemian osalta vuoden 2021 kunta-vaaleissa ja vuoden 2022 aluevaaleissa.

Vuoden 2023 aikana pidetään myös kokouksia liittyen presidentinvaaleihin, jotka järjestetään tammikuussa 2024.

Keskusvaalilautakunta	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot			4.000	4.000	4.000	
Toimintakulut			-10.740	-10.740	-4.000	
Toimintakate	0		-6.740	-6.740	0	0
Vuosikate	0		-6.740	-6.740	0	0
Tilikauden tulos	0		-6.740	-6.740	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0		-6.740	-6.740	0	0

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

121 Tilintarkastus

Perustehtävät

Tarkastuslautakunta vastaa ulkoisesta valvonnasta yhdessä tilintarkastajan kanssa.

Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.

Tarkastuslautakunta huolehtii, että tilintarkastusta varten on resursoitu tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunta	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintakulut	-8.460	-11.380	-10.520	-10.520	-10.000	-10.000
Toimintakate	-8.460	-11.380	-10.520	-10.520	-10.000	-10.000
Vuosikate	-8.460	-11.380	-10.520	-10.520	-10.000	-10.000
Tilikauden tulos	-8.460	-11.380	-10.520	-10.520	-10.000	-10.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-8.460	-11.380	-10.520	-10.520	-10.000	-10.000

VALTUUSTO

Tulosyksikön alaiset palvelut:

131 Valtuusto

Perustehtävät

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta, käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrättyistä asioista.

HUMPPILAN KUNTA	Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023				Ulkoinen/sisäinen	
Valtuusto	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintakulut	-42.795	-42.880	-45.670	-45.670	-46.000	-46.000
Toimintakate	-42.795	-42.880	-45.670	-45.670	-46.000	-46.000
Vuosikate	-42.795	-42.880	-45.670	-45.670	-46.000	-46.000
Tilikauden tulos	-42.795	-42.880	-45.670	-45.670	-46.000	-46.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-42.795	-42.880	-45.670	-45.670	-46.000	-46.000

KUNNANHALLITUS

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja

Tulosityksikön alaiset palvelut:

410 Kunnanhallitus

Perustehtävät

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttaminen, hallinnon ja talouden johtaminen ja palvelutuotannon koordinointi.

Valtuuston asettamia tavoitteita noudattaen edistää kuntalaisten taloudellisten ja sosiaalisten elinolojen kehittymistä sekä johtaa kunnan hallintoa ja koordinoida eri sektorien palvelutuotantoa tavoitteena laadukas, kustannustehokas palvelutuotanto.

Panostaa voimakkaasti elinvoiman kehittämiseen ja tuottaa lakisääteiset palvelut sekä turvaa perusturvallisuuden, laadukkaan vapaa-ajan sekä osallistumiseen kannustavan elinympäristön.

Kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Panostaa asukkaiden pito- ja vetovoiman lisäämiseen, tunnettuuden ja näkyvyyden edistämiseen, yritysmyönteisyyteen sekä henkilöstön pysyvyyteen ja työhyvinvointiin.

Tuottaa lakisääteiset palvelut, turvata lähipalvelut, perusturvallisuus sekä viihtyisä, virikkeellinen ja osallistumiseen kannustava elinympäristö.

Hyvä hallinto, vakaa talous sekä laadukas ja sujuva asiakaspalvelu, joka huomio erilaiset asiointitavat ja palveluiden saavutettavuuden.

HUMPPILAN KUNTA

Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023

Ulkoisen/sisäinen

Kunnanhallitus	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot	5.043	152.400	110.800	60.800	71.000	71.000
Toimintakulut	-459.514	-210.590	-236.100	-236.100	-236.000	-236.000
Toimintakate	-454.471	-58.190	-125.300	-175.300	-165.000	-165.000
Vuosikate	-454.471	-58.190	-125.300	-175.300	-165.000	-165.000
Tilikauden tulos	-454.471	-58.190	-125.300	-175.300	-165.000	-165.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-454.471	-58.190	-125.300	-175.300	-165.000	-165.000

KUNNANHALLITUS

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Humppilassa on hyvä elää ja asua	<p>Viihtyisän, turvallisen ja virikkeellisen elinympäristön ylläpitäminen ja aktiivinen kehittäminen.</p> <p>Asukaskyselyn uusiminen/toteuttaminen</p> <p>Edunvalvonta lähipalveluiden turvaamiseksi ja joukkoliikenteen kehittämiseksi.</p> <p>Vuokrataloyhtiöiden selviytyksen jatkotoimenpiteiden toteuttaminen taloyhtiöiden kehittämiseksi.</p>	<p>Asukasmäärän kehitys, tulo- ja lähtömuutto, syntyneet/kuolleet</p> <p>Asukaskyselyn tulokset ja asukastyytyväisyys</p> <p>Lähipalveluiden laatu- taso ja saavutettavuus</p> <p>Juna- ja bussiyhteyksien kehittyminen</p> <p>Vuokrataloyhtiöiden kehittyminen</p>	<p>Humppila tarjoaa viihtyisän, turvallisen ja virikkeellisen ympäristön elämiseen sekä laadukkaat lähipalvelut.</p> <p>Humppila tarjoaa monipuolisia ja edullisia asumismahdollisuuksia luonnon läheisyydessä.</p> <p>Humppilassa on tehokkaat ja toimivat liikenneyhteydet lähiseudulle ja maailmalle.</p> <p>Humppilassa jokainen on osa yhteisöä ja hyvinvointiin panostetaan yhteistyötä tehden.</p>
Humppilassa yrittäminen kannattaa	<p>Puolimatkan alueen saavutettavuuden kehittäminen.</p> <p>Yhteistyön lisääminen yrittäjien kanssa.</p> <p>Ulkopuolisten yritysten aktiivinen kontaktointi.</p> <p>Osallistuminen seudullisen elinvoimaohjelman tekemiseen.</p>	<p>Yritysten määrän kehitys</p> <p>Myytyjen yritystonttien määrä</p> <p>Liittymäratkaisujen edistyminen</p> <p>Seudullisen elinvoimaohjelman valmistuminen</p> <p>Yrittäjyhteistyön kehittyminen</p>	<p>Humppila on yritysmönteinen kunta, joka tarjoaa vetovoimaisen ja kilpailukykyisen toimintaympäristön.</p> <p>Humppilassa huomioidaan yrittäjien tarpeet.</p> <p>Humppila houkuttelee toiminnallaan investointeja, jotka edistävät uusien työpaikkojen syntymistä.</p>

Kunnanhallitus: Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Humppilassa tapahtuu	<p>Kunnan brändin ja kotisivujen uudistaminen.</p> <p>Houkutellaan aktiivisella toiminnalla ulkopuolisia tapahtumajärjestäjiä kuntaan.</p> <p>Ollaan esillä medioissa positiivisilla asioilla.</p>	<p>Uusien sivujen valmistuminen ja käyttäjäkokemukset</p> <p>Tapahtumien määrä ja kävijämäärät</p> <p>Humppilan näkyvyys eri medioissa</p>	<p>Humppila näkyy ja kuuluu positiivisesti eri kanavissa.</p> <p>Humppila on tapahtumarikas.</p> <p>Humppilassa on aktiivinen ja osallistava kulttuurielämä.</p> <p>Humppilassa on mahdollisuus monipuoliseen vapaa-ajanviettoon.</p>
Humppilassa henkilöstö viihtyy työssään	<p>Tehdään työhyvinvointi- ja palkitsemisohjelma ja otetaan ne aktiiviseen käyttöön.</p> <p>Uusitaan työhyvinvointikysely.</p> <p>Intranetin rakentaminen henkilöstölle sisäisen tiedottamisen, osallistumisen ja vuorovaikutuksen parantamiseksi.</p>	<p>Työhyvinvointikyselyn tulokset</p> <p>Työhyvinvointi- ja palkitsemisohjelman käyttöönotto</p> <p>Intranetin käyttäjämäärät ja -kokemukset</p>	<p>Humppila huolehtii henkilöstön työhyvinvoinnista, jaksamisesta ja osaamisesta.</p> <p>Humppilassa henkilöstöä arvostetaan ja kannustetaan.</p> <p>Humppilassa on töissä innostunut ja osallistuva henkilöstö.</p>
Humppila pitää huolta taloudesta, työllisyydenhoidosta ja ilmastosta.	<p>Toteutetaan osavuosisat-saukset ja neljännesvuosiraportointi.</p> <p>TE-2024 uudistuksen valmisteluun osallistuminen.</p> <p>Laaditaan kunnalle ilmastotavoitteet valtuustokaudelle 2023-2025, joka sisältää kunnan tavoitteet ilmastomuutoksen hillintään ja sopeuttamiseen.</p>	<p>Talousraportointi</p> <p>Seudullisen työllisyyden ekosysteemin valmistuminen</p> <p>Työmarkkinatuen kuntaosuuden ja työttömien määrän kehitys</p> <p>Ilmasto-ohjelman valmistuminen ja käyttöönotto</p>	<p>Talousarviossa pysyminen.</p> <p>Humppilan kunta on valmis vastuun lisääntymiseen työllisyyden edistämässä ja TE-2024 uudistukseen vuoden 2025 alusta.</p> <p>Humppila osallistuu ilmastomuutoksen torjumiseen.</p>

KESKUSHALLINTO

Keskushallinnon tulospalvelualueisiin kuuluvat vanhusneuvosto ja muu kunnan toiminta.

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

412	Vanhusneuvosto
416	Nuorisovaltuusto
413	Muu toiminta

VANHUSNEUVOSTO

Perustehtävät

Vanhusneuvosto on kunnan lakisääteinen pysyvä yhteistyöelin, jonka tehtävänä on varmistaa ja huolehtia kunnan ikääntyneen väestön vaikutus- ja osallistumismahdollisuuksista.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Vanhusneuvosto kokoontuu aktiivisesti ja toimii hyväksytyin toimintasuunnitelman mukaisesti. Painopisteenä vanhusneuvostolla on vuonna 2023 yksinäisyyden torjunta ja haja-asutusalueen ikäihmisten huomioiminen.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vanhusneuvostoon eniten vaikuttava muutos koskee sote-palveluiden siirtymistä alueille ja yhteistyön laajentamista tähän suuntaan.

NUORISOVALTUUSTO

Perustehtävät

Kuntalain 26 § mukaan kuntien on asetettava nuorisovaltuusto nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Nuorisovaltuustoille on annettava mahdollisuus vaikuttaa kaikkien kunnan toimialojen suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan. Nuorisovaltuustot edustavat kunnan nuoria kunnallisessa päätöksenteossa. Demokraattisesti valittujen nuorisovaltuustojen tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä tehdä aloitteita ja kannanottoja.

Nuorisovaltuustojen tarkoituksena on myös tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa. Lisäksi ne edistävät vuoropuhelua nuorten ja päättäjien välillä ja ottavat nuoret aidosti mukaan yhteiseen päätöksentekoprosessiin. Nuorisovaltuustot myös järjestävät erilaisia tapahtumia, kampanjoita ja tempauksia.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Nuorisovaltuuston edustajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnanvaltuustossa, kunnanhallituksessa, ja lautakunnissa. Nuorisovaltuusto suunnittelee ja järjestää erilaisia tapahtumia nuorisolle yhteistyössä nuoriso-ohjaajan kanssa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Nuorisovaltuuston vaalit kaudelle 2023–2024 pidetään loppuvuodesta 2022.

MUU TOIMINTA

Perustehtävät

Muun muassa osuudet Hämeen maakuntien liitolle, jäsenmaksut Suomen Kuntaliitolle, kuntayhtymien pakolliset jäsen-/tasausmaksuosuudet ja muut yhteistoimintaosuudet.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Humppilan kunta on aktiivinen jäsen ja omistaja erilaisissa yhteisöissä, joissa se on mukana.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Toimintaympäristön muutokset kohdistuvat Sote- ja työllisyyssektorin uudistuksiin.

HUMPPILAN KUNTA	Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023				Ulkoisen/sisäinen	
Keskushallinto	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintakulut	-21.613	-44.560	-42.200	-42.200	-42.000	-42.000
Toimintakate	-21.613	-44.560	-42.200	-42.200	-42.000	-42.000
Vuosikate	-21.613	-44.560	-42.200	-42.200	-42.000	-42.000
Tilikauden tulos	-21.613	-44.560	-42.200	-42.200	-42.000	-42.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-21.613	-44.560	-42.200	-42.200	-42.000	-42.000

TUKIPALVELUT

Tukipalveluiden tulosalueeseen kuuluvat kunnan taloushallinto, tekstinkäsittely- ja toimistopalvelut, IT-palvelut, sekä siivouspalvelu.

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

441	Kirjanpito ja palkanlaskenta
461	Monistus
462	Postitus
464	ICT-palvelut
465	Tekstinkäsittely
466	Siivouspalvelut

Tukipalveluiden perustehtävät

Tukipalvelut-yksikkö tuottaa nimensä mukaisesti keskitettyjä tukipalveluja kunnan eri toimialoille. Toiminta sisältää yleiset hallinto- ja toimistopalvelut, taloushallinnon palvelut sekä siivous- ja ateriapalvelut kunnan yksiköissä. Toteutuneet kustannukset laskutetaan sisäisenä vuokrana tai vyörytetään osastoille vuoden lopussa.

ICT-palveluihin kuuluvat asiakirjahallinta, tiedonhallinta, tietosuoja ja tietohallintoyhteistyön koordinaatio sekä kunnan yleinen tietoverkko ja sen ylläpito, IT-ohjelmistot ja -laitteet, puhelimet ja -liittymät. Tekstinkäsittely sisältää arkistointipalvelun sekä yleiset toimisto-, neuvonta- ja asiakaspalvelut. Kirjanpito- ja talouspalvelut sisältävät kunnan taloussuunnittelun, kirjanpidon ja taloustilastoinnin sekä palkkahallinnon palvelut. Siivouspalvelu huolehtii päiväkodin, koulujen ja kunnan muiden kiinteistöjen siivouksesta sekä ateriatarjoilusta.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

ICT-palvelut, kirjanpito- ja talouspalvelut sekä tekstinkäsittely tuotetaan jatkossakin kunnan omana toimintana tehokkaasti ja laadukkaasti. Palkanlaskentapalvelu ostetaan edelleen Jokioisten kunnalta. Uudistetaan kunnan kotisivut ja rakennetaan samalla intranet henkilöstön sisäiseen tiedottamiseen.

Siivouspalvelut tuotetaan omalla henkilökunnalla laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Koulujen ja päiväkodin ruoka ostetaan ostopalveluna, mutta oma henkilöstö hoitaa ruoan esillepanon ja keittiöhuollon. Ateriapalvelut kilpailutetaan vuoden 2023 aikana.

HUMPPILAN KUNTA	Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023				Ulkoinen/sisäinen	
Tukipalvelut	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot	267.827	286.850	277.500	277.500	278.000	278.000
Toimintakulut	-632.941	-573.080	-601.700	-613.700	-604.000	-604.000
Toimintakate	-365.114	-286.230	-324.200	-336.200	-326.000	-326.000
Vuosikate	-365.114	-286.230	-324.200	-336.200	-326.000	-326.000
Poistot ja arvonalentumiset	-52	-7.040	-6.050	-6.050	-6.000	-6.000
Tilikauden tulos	-365.166	-293.270	-330.250	-342.250	-332.000	-332.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-365.166	-293.270	-330.250	-342.250	-332.000	-332.000

ELINKEINO JA MATKAILU

Elinkeino- ja matkailupalveluiden tulosalueeseen kuuluvat yrityspalvelut, joukkoliikennepalvelut, avustukset yhdistyksille ja yhteisöille, tytäryhtiö-vuokratalojen avustaminen, markkinointi ja kaavoitus.

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

421	Yrityspalvelut
425	Avustukset ja muu kehittäminen
426	Kaavoitus
428	Palveluliikenne
438	Vuokratalot/tytäryhtiöt
439	Markkinointi
801	Maataloustoimen hallinto

Perustehtävät

Elinkeino ja matkailun perustehtävät ovat moninaiset ja kuhunkin kustannuspaikkaan erikseen sidotut. Kuitenkin yhteisenä tekijänä on parantaa elinvoimaa, elinkeinojen moninaisuutta sekä matkailun houkuttelevuutta Humppilassa.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle, toimintaympäristö ja sen muutokset

Yrityspalvelut	Yritysneuvonta ostetaan sopimuksen mukaan Forssan Yrityskehitys Oy:ltä. Osallistutaan FYK:n hankesalkkuun ja seudullisen elinvoimaohjelman tekoon. Panostetaan vuorovaikutuksen lisäämiseen kunnan yrittäjien kanssa ja uusien yritysten saamiseen kuntaan.
Avustukset ja muu kehittäminen	Yhdistysavustusten myöntäminen paikallisille yhdistyksille edellisten vuosien tapaan toimintojen kehittämiseen.
Kaavoitus	Ei hankkeita vuodelle 2023
Palveluliikenne	Koulukuljetuksen kanssa järjestetään kattavaa palveluliikennettä Humppilan kunnan sisällä ja lähialueille. Sopimus kilpailutetaan kevään 2023 aikana.
Vuokratalot/tytäryhtiöt	Kunnan vuokrataloyhtiöiden kehittäminen taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävään suuntaan. Vuokrataloista tehdyn selvityksen toimeenpano ja vaikutusten seuranta.
Markkinointi	Humppilan näkyvyyden edistäminen ja tunnettuuden lisääminen. Kunnan innovatiivinen markkinointi.
Maataloustoimen hallinto	Loimaan maaseutupalvelut tuottaa maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ostopalveluna.

HUMPPILAN KUNTA

Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023

Ulkoinen/sisäinen

Elinkeino ja matkailu	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot	250					
Toimintakulut	-221.893	-174.530	-130.150	-130.150	-127.000	-127.000
Toimintakate	-221.644	-174.530	-130.150	-130.150	-127.000	-127.000
Vuosikate	-221.644	-174.530	-130.150	-130.150	-127.000	-127.000
Tilikauden tulos	-221.644	-174.530	-130.150	-130.150	-127.000	-127.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-221.644	-174.530	-130.150	-130.150	-127.000	-127.000

TYÖHYVINVOINTI

Vastuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

481 Yhteistyötoimikunta ja työsuojelu
483 Hlökunnan TYHY- ja virkistystoiminta

Perustehtävät

Yhteistyötoimikunta toimii yhteistoimintalain (334/2007) mukaisena työnantajan ja henkilöstön edustajista koostuvana yhteistoimintaelimenä. Yhteistyötoimikunnan tehtävänä on myös työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) mukainen työsuojeluyhteistoiminta. Toimikunnan tehtävänä on työn terveellisuuden ja turvallisuuden edistäminen. Työsuojeluvaltuutetuilla on toimikunnan kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Toimikunta tekee tarvittaessa työnantajalle esityksiä, joiden tavoitteena on esimerkiksi parantaa työoloja, kehittää työterveyshuoltoa tai järjestää työsuojelukoulutusta ja työn opastusta. Lisäksi toimikunta osallistuu työkykyä ylläpitävän toiminnan järjestämiseen.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Yhteistyötoimikunta kokoontuu neljä kertaa vuodessa käsittelemään sille kuuluvia asioita.

Panostetaan henkilöstön työhyvinvointiin, arvostamiseen ja osallistamiseen sekä tiedottamisen parantamiseen. Valmistellaan vuoden aikana työhyvinvointi- ja palkitsemisohjelma uuden kuntastrategian tavoitteiden pohjalta. Toteutetaan työhyvinvointikysely 2023 lopussa ja verrataan tuloksia vuoden 2022 tuloksiin. Sisäistä tiedottamista parannetaan intranetin avulla. Koko kunnan henkilöstön työhyvinvointia ja henkilöstön vuorovaikutusta edistävää toimintaa järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Keväällä järjestetään kunnan yhteinen virkistyspäivä ja loppuvuodesta pikkujoulut. Henkilöstön käytössä on ePassi-sovellus. Henkilöstöä muistetaan joululahjalla joulukuussa. Työterveyspalvelut ostetaan Terveystalolta.

Kehitetään esimiestyötä, edistetään avointa vuorovaikutusta ja puututaan epäkohtiin. Kehityskeskustelut käydään jokaisen työntekijän kanssa vähintään kerran vuodessa.

HUMPPILAN KUNTA	Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023				Ulkoinen/sisäinen	
Työhyvinvointi	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot	5.019					
Toimintakulut	-10.306	1.020	-29.640	-29.640	-30.000	-30.000
Toimintakate	-5.287	1.020	-29.640	-29.640	-30.000	-30.000
Vuosikate	-5.287	1.020	-29.640	-29.640	-30.000	-30.000
Tilikauden tulos	-5.287	1.020	-29.640	-29.640	-30.000	-30.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5.287	1.020	-29.640	-29.640	-30.000	-30.000

PAJATOIMINTA

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

3066 Nuorten työpaja

Perustehtävät

Nuorten työpaja tarjoaa nuorelle mahdollisuuden ohjattuun ja tuettuun työntekoon, räätälöityyn polkuun koulutukseen sekä sen loppuun suorittamiseen yhteistyössä koulutuksen järjestäjän kanssa.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Työpajatoiminta antaa nuorelle varhaista tukea yksilöllisesti ja yhteisöllisesti. Työpaja tarjoaa nuorelle mahdollisuuden ohjattuun ja tuettuun työntekoon, räätälöityyn polkuun koulutukseen sekä sen loppuun suorittamiseen yhteistyössä koulutuksen järjestäjän kanssa. Nuoria autetaan myös työpajan löytämisessä. Nuorten työpajatoiminta ja ohjaamotoiminta voidaan järjestää seudullisesti LHKK:n perustaman säätiön kautta.

Työpajatoiminnan tavoitteena on edistää koulutus- ja työmarkkinoille sijoittumista. Lisäksi tavoitteena on ehkäistä nuorten syrjäytymistä, parantaa elämän- ja arjen hallintaa, vahvistaa osallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Toiminnalla tuetaan ja vahvistetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä sosiaalisia taitoja, ohjataan ja kannustetaan hakemaan opiskelupaikkaa, töitä sekä ottamaan oma elämä hallintaan. Humpilan kunnassa ensisijainen tavoite on tukea nuoria ja pitkäaikaistyöttömiä opiskelu- ja työelämän siirtymävaiheissa sekä varmistaa nuorisotakuun toteutuminen.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kuntouttava työtoiminta siirtyy hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Nuorten työpajatoiminta jää kuntien järjestettäväksi. LHKK on tarjoutunut järjestämään nuorten työpajatoiminnan seudullisesti lähipalveluina. Samalla on mahdollisuus osallistua myös seudulliseen ohjaamotoimintaan.

HUMPPILAN KUNTA

Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023

Ulkoinen/sisäinen

Pajatoiminta	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot	24.000	24.000				
Toimintakulut	-47.755	-47.270	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Toimintakate	-23.755	-23.270	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Vuosikate	-23.755	-23.270	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Tilikauden tulos	-23.755	-23.270	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-23.755	-23.270	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000

2.2 SIVISTYSOSASTO

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistyslautakunta tarjoaa kuntalaisille yksilön ja yhteiskunnan tarpeet huomioonottavaa laadukasta kasvatusta ja koulutusta sekä tasavertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen elinikäiseen oppimiseen. Sivistyslautakunta vastaa sivistystoimen hallintoon, varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja koululaisten iltapäivätoimintaan liittyvistä asioista.

KOKONAISKUVA TOIMIALAN KEHITTÄMISESTÄ VUOSINA 2023-2025

Toimielimen vuosien 2023-2025 tavoitteena on toimivien ja laadukkaiden varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluiden tuottaminen ja tarjoaminen kuntalaisille sekä kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Lautakunta tekee tiivistä yhteistyötä kunnan muiden toimielimien kanssa.

Varhaiskasvatuksessa noudatetaan ja toteutetaan valtakunnallista sekä seudullista esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmaa. Perusopetuksessa noudatetaan ja toteutetaan valtakunnallista sekä seudullista opetussuunnitelmaan.

TALOUSSUUNNITELMA 2023-2025

Yleiset kehittämistavoitteet:

1. yhtenäisen kasvun- ja opinpolun vahvistaminen
2. kestävän kehityksen näkökulman huomioiminen
3. henkilöstön osaamisen vahvistaminen
4. työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen

TALOUSARVIO 2023

Sivistystoimen palveluiden tulee taata tasavertaiset mahdollisuudet kasvaa ja selviytyä yhteiskunnan jäsenenä sekä varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien mukaisesti huolehtia siitä, että toimialan palvelutaso on tasalaatuista suhteessa valtakunnan muihin kuntiin. Palveluiden tuottamisessa on keski-tyttävä ensisijaisesti palveluiden laadun ja yksilöllisten tarpeiden huomioimiseen kustannustehokkaasti. Lukio-opetus ostetaan Forssan kaupungilta.

VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS

Vastuhenkilö: sivistysjohtaja-rehtori, varhaiskasvatusjohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

2105	Päiväkoti Päivänpaiste/Lintukoto
2125	Perhepäivähoito
2135	Esiopetus
2138	2-vuotisen esiopetuksen kokeilu
2145	Lasten kotihoidontuki

Perustehtävät

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Varhaiskasvatus kattaa ikävuodet 0-6 eli lapsen elämän ensi vuodet vauvaiästä peruskoulun aloittamiseen asti.

Varhaiskasvatuksella on monia tehtäviä. Varhaiskasvatus esimerkiksi

- tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista
- edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta
- ehkäisee syrjäytymistä
- tukee huoltajia kasvatustyössä ja mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Lisäksi varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Humppilan kunnan varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lapsille turvallista, yksilöllistä ja lapsen ikätasoa ja henkilökohtaisia tarpeita vastaavaa kasvatusta, opetusta ja huolenpitoa. Turvallisessa ja hyväksytyssä ilmapiirissä tuemme lapsen kodin kasvatustehtävää. Tavoitteena on kasvattaa lapsesta yhdessä lapsen huoltajien kanssa omatoiminen, hyvän itsetunnon omaava ja toisten kanssa toimeentuleva persoona, joka kunnioittaa kotiseutuaan ja juuriaan. Varhaiskasvatuksessa lapsuus nähdään arvokkaana osana elämää ja kukin lapsi on omana persoonallisuutenaan tärkeä ja merkittävä.

Merkittävät muutokset

Talousarviovuosi 2023:

- **Varhaiskasvatuksen kolmitasoisien tuen, tukitoimien ja tuen mallien vahvistaminen**
 - o varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkaaminen 1.1.2023 alkaen (vakituinen)
 - o lakisääteisen kolmitasoisien tuen kehittäminen ja vakiinnuttaminen varhaiskasvatuksessa

- **Henkilöstö**
 - o päiväkotitoiminnan järjestäminen edellyttää tällä hetkellä rekrytoituna olevan kuuden määräaikaisen varhaiskasvatuksen lastenhoitajan palkkaamisen edelleen vuodeksi 2023
 - o kokoaikaisen määräaikaisen varahenkilön palkkaaminen vuodelle 2023
 - o määräaikaisen perhepäivähoitajan palkkaaminen
 - o määräaikaisen varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työsuhteen muuttaminen tois-
taiseksi voimassa olevaksi työsuhteeksi

- **Lasten tasavertaisen oppimisen edellytysten tukeminen**
 - o sähköisten oppimislustojen hyödyntäminen hankkimalla kannettavia tietoko-
neita varhaiskasvatukseen

Taloussuunnitelmavuodet 2023-2025:

- Varhaiskasvatuksen erityisopetuksen järjestämisen vakiinnuttaminen
- Sähköisten palvelujärjestelmien ja sähköisten palvelujen käytön lisääminen
- Henkilöstörakenteen muutos opettajapainotteiseksi vuoteen 2030 mennessä (laki muutos)
 - o yhden varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimen muuttaminen varhaiskasvatuksen
opettajan toimeksi 2023
 - o yhden varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimen muuttaminen varhaiskasvatuksen
opettajan toimeksi 2024
 - o kolmen varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimen muuttaminen varhaiskasvatuksen
opettajan toimeksi 2025

Varhaiskasvatus ja esiopetus	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot	145.790	98.850	117.822	128.820	129.000	129.000
Toimintakulut	-1.115.450	-1.412.260	-1.576.320	-1.546.290	-1.550.000	-1.550.000
Toimintakate	-969.661	-1.313.410	-1.458.498	-1.417.470	-1.421.000	-1.421.000
Vuosikate	-969.661	-1.313.410	-1.458.498	-1.417.470	-1.421.000	-1.421.000
Tilikauden tulos	-969.661	-1.313.410	-1.458.498	-1.417.470	-1.421.000	-1.421.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-969.661	-1.313.410	-1.458.498	-1.417.470	-1.421.000	-1.421.000

Varhaiskasvatus: Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Yhtenäisen kasvun- ja opinpolun vahvistaminen	<p>Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kehittämisen jatkuu</p> <p>Kaksivuotinen esiopetuskokeilu jatkuu</p> <p>Yksilöllisen kasvun ja oppimisen tarpeiden tukeminen</p>	<p>Yhteistyötapaamisten määrä</p> <p>Kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun osallistuminen</p> <p>Kolmitasoisen tuen vakiinnuttaminen varhaiskasvatuksessa</p>	<p>Vähintään kaksi (2) yhteistyötapaamista</p> <p>Esiopetuskokeilu jatkuu</p> <p>Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkaaminen</p>
Kestävän kehityksen ja taloudellisen näkökulman huomioiminen	<p>Kestävän kehityksen suunnitelman mukainen toiminta</p> <p>Palveluiden järjestäminen kustannustehokkaasti ottaen huomioon uuden varhaiskasvatuslain</p> <p>Hankintojen kriittinen tarkastelu</p>	<p>Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon kestävän kehityksen näkökulma</p> <p>Talousarvion toteuttaminen suunnitellusti</p>	<p>Viestintä perheiden suuntaan sähköisten järjestelmien kautta. Kiinnitetään huomiota energian kulutukseen.</p> <p>Talousarvion raameissa pysyminen huomioiden riittävän henkilöstömitoituksen</p>
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	<p>Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutukseen osallistumalla</p> <p>Olemassa olevan osaamisen hyödyntäminen</p>	<p>Koulutuksiin osallistumisten määrä</p> <p>Henkilökunnan pedagogisten päivien määrä</p>	<p>Mahdollistetaan henkilöstön koulutuksiin osallistuminen</p> <p>Järjestetään vähintään yksi (1) pedagoginen päivä</p>
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen</p> <p>Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen</p> <p>Hyvinvointitoimikunnan toiminta</p>	<p>Kehityskeskusteluiden toteuttaminen</p> <p>Henkilökunnan pedagogisten päivien määrä</p> <p>Toimikunta kokoontuu säännöllisesti pohtimaan työhyvinvointiin liittyviä kysymyksiä.</p>	<p>Kehityskeskusteluiden toteutuminen 100%</p> <p>Järjestetään vähintään yksi (1) pedagoginen päivä</p> <p>Monipuolinen ja työhyvinvointia edistävä tyky-toiminta</p>

PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja-rehtori

Tulosityksikön alaiset palvelut:

3012	Kirkonkulman koulu
3011	Koululaisten iltapäivätoiminta
3014	Eryityiskoulut

hankkeet

3017	Forssan seudun oppilaanohjauksen kehittämishanke
------	--

Perustehtävät

Perusopetus on koulutusjärjestelmän kivijalka ja samalla osa esiopetuksesta alkavaa kasvun- ja opinpolkua. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Se antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Jokaisella perusopetusta antavalla koululla on opetus- ja kasvatustehtävä. Tämä tarkoittaa oppilaiden oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tukemista yhteistyössä kotien kanssa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden osaamisen monipuoliseen kehittämiseen. Se rakentaa oppilaiden myönteistä identiteettiä ihmisinä, oppijoina ja yhteisön jäseninä. Opetus edistää osallisuutta ja kestävä elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Perusopetus kasvattaa oppilaita ihmisoikeuksien tuntemiseen, kunnioittamiseen ja puolustamiseen.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Opetuspalveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla laadukasta opetuspalvelua. Palvelusuunnitelman keskeiset painopisteet vuosille 2023-2025 ovat yhtenäiskoulun toimintakulttuurin edelleen kehittäminen sekä osallisuuden ja yhteisöllisuuden luominen. Palvelusuunnitelman vuosina keskitytään tiimityön kehittämiseen sekä kolmiportaisen tuen asettamien haasteiden ratkaisemiseen. Opetustoimi tekee tavoitteiden toteuttamiseksi tiivistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen sekä elämänlaatuosaston kanssa. Oppimisympäristöä kehitetään ja uudistetaan vastaan tämän päivän opettamisen ja osaamisen tavoitteita.

Merkittävät muutokset

Talousarviovuosi 2023:

- **Perusopetuksen kolmiportaisen tuen, tukitoimien ja tuen mallien vahvistaminen**
 - o yksilöllisen tuen ryhmän toiminnan jatkaminen ja toiminnan kehittäminen
 - o Nepsy-valmentajien kouluttaminen yhdessä Ypäjän kunnan kanssa (Humppila 2, Ypäjä 2)
- **Oppimisympäristöjen kehittäminen ja uudistaminen vastaamaan tämän päivän opetuksen ja osaamisen tarpeita**
 - o TVT-strategian laatiminen
 - o digitaalisten oppimisympäristöjen uudistaminen

- **Kaluston kunnossa pitäminen ja uusiminen**
 - o koulun pulpettien uusimisen aloittaminen

- **Henkilöstö**
 - o luokanopettajan toimen jatkaminen määräaikaisesti 1.8.2023-31.7.2025 (nykyinen sopimus päättyy 31.7.2023)
 - o luokanopettajan toimen jatkaminen määräaikaisesti 1.8.2023-31.7.2025 (nykyinen sopimus päättyy 31.7.2023)
 - o luokanopettajan toimen jatkaminen määräaikaisesti 1.8.2023-31.7.2025 (nykyinen sopimus päättyy 31.7.2023)
 - o laaja-alaisen erityisopettajan toimen jatkaminen määräaikaisena 1.8.2023-31.7.2025 (nykyinen sopimus päättyy 31.7.2023)
 - o kouluohjaajan määräaikainen tehtävä vuodelle 2023 (luokat 7-9, nykyinen sopimus päättyy 31.12.2022)
 - o henkilökohtaisen avustajan määräaikainen tehtävä vuodelle 2023 (nykyinen sopimus päättyy 4.6.2023)
 - o määräaikaisen kouluohjaajan palkkaaminen vuodelle 2023 (yksilöllisen tuen ryhmä, hyödynnetään valtion erityisavustus, jos saadaan, nykyinen sopimus päättyy 31.12.2022)

Taloussuunnitelmavuodet 2023-2025:

- Perusopetuksen kolmiportaisen tuen, tukitoimien ja tuen mallien vakiinnuttaminen
- yksilöllisen tuen ryhmän toiminnan kehittäminen
- Oppimisympäristöjen kehittäminen ja uudistaminen vastaamaan tämän päivän opetuksen ja osaamisen tarpeita
- tiimityön vahvistaminen
- opettajien ammatillisen osaamisen vahvistaminen

Perusopetus TULOSLASKELMA	TP 2021	Budj+muutos 2022	LTK TA ehd 2023	TA 2023	TS2 2024	TS3 2025
Toimintatuotot	27.511	24.410	25.322	84.644	85.000	85.000
Toimintakulut	-2.165.572	-1.951.660	-2.403.138	-2.415.968	-2.414.000	-2.414.000
Toimintakate	-2.138.061	-1.927.250	-2.377.816	-2.331.324	-2.329.000	-2.329.000
Vuosikate	-2.138.061	-1.927.250	-2.377.816	-2.331.324	-2.329.000	-2.329.000
Tilikauden tulos	-2.138.061	-1.927.250	-2.377.816	-2.331.324	-2.329.000	-2.329.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2.138.061	-1.927.250	-2.377.816	-2.331.324	-2.329.000	-2.329.000

Perusopetus: Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Yhtenäisen kasvun- ja opinpolun vahvistaminen	<p>Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kehittäminen jatkuu</p> <p>Tiimityöskentelyn vahvistaminen ja kehittäminen</p> <p>Opetussuunnitelman tavoitteiden aktiivinen toteuttaminen</p> <p>TVT-strategian laatinen</p>	<p>Yhteistyötapaamisten määrä</p> <p>Tiimien määrä ja suunnitelmallinen toiminta</p> <p>Ys-ajan käyttö opetus-suunnitelman yhteiseen läpi käymiseen</p> <p>Laadittu strategia</p>	<p>Vähintään kaksi (2) yhteistyötapaamista</p> <p>Toimiva tiimityö</p> <p>Laadukas perusopetus</p> <p>TVT-ympäristön vastaaminen nykypäivän tarpeita</p>
Kestävän kehityksen ja taloudellisen näkökulman huomioiminen	<p>Kestävän kehityksen suunnitelman laatimisen jatkaminen huomioiden ilmastotavoitteet</p> <p>Palveluiden järjestämisen kustannustehokkaasti</p> <p>hankintojen kriittinen tarkastelu</p> <p>Hankkeiden hyödyntäminen</p>	<p>Valmis kestävän kehityksen suunnitelma</p> <p>Talousarvion toteuttaminen suunnitellusti</p> <p>Hankintaan vain tarpeellinen</p> <p>Hankehakujen määrä</p>	<p>Kestävän kehityksen suunnitelman valmistuminen ja käyttöön ottaminen</p> <p>Kiinnitetään huomiota energian säästämiseen</p> <p>Talousarvion raameissa pysyminen</p> <p>Myönteiset hankepäätökset</p>
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	<p>Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutukseen osallistumalla mm. veso-koulutukset</p> <p>Olemassa olevan osaamisen hyödyntäminen</p> <p>Hankkeiden hyödyntäminen</p>	<p>Koulutukseen osallistumisten määrä</p> <p>Koulutukseen osallistuneet kouluttavat muita opettajia</p> <p>Veso-koulutuksien määrä</p> <p>Hankehakujen määrä</p>	<p>Mahdollistetaan henkilöstön koulutukseen osallistuminen</p> <p>Sisäiset koulutustilaisuudet</p> <p>Veso-koulutuksia 3</p> <p>Myönteiset hankepäätökset</p>
Työhyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehtiminen	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen</p> <p>Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen</p> <p>Tiimityöskentelyn vahvistaminen ja kehittäminen</p>	<p>Kehityskeskusteluiden toteuttaminen</p> <p>Tyky-päivän järjestäminen</p> <p>Tiimien määrä ja suunnitelmallinen toiminta</p>	<p>Kehityskeskusteluiden toteutuminen 100%</p> <p>Monipuolinen ja työhyvinvointia edistävä tyky-toiminta</p> <p>Toimiva tiimityö</p>

LUKIO- JA AMMATILLINEN KOULUTUS

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja-rehtori

Tulosityksikön alaiset palvelut:

3031 Forssan yhteislyseo ja muut lukiot

3033 Ammatillinen oppilaitos

Perustehtävät

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Lukiokoulutuksessa yleissivistys koostuu arvoista, tiedoista, taidoista, asenteista ja tahdosta, joiden avulla kriittiseen ja itsenäiseen ajatteluun pystyvät yksilöt osaavat toimia vastuullisesti, myötätuntoisesti, yhteisöllisesti ja menestyksekkäästi. Lukioaikana opiskelija kartuttaa olennaista ihmistä, kulttuureja, luontoa ja yhteiskuntaa koskevaa tietoa ja osaamista. Lukio-opetus harjaannuttaa opiskelijaa ymmärtämään elämässä ja maailmassa vallitsevia monitahoisia keskinäisriippuvuuksia sekä jäsentämään laaja-alaisia ilmiöitä.

Lukiokoulutuksella on opetus- ja kasvatustehtävä. Lukiokoulutuksen aikana opiskelija rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa ja -katsomustaan sekä paikkaansa maailmassa. Samalla opiskelija kehittää suhdettaan menneisyyteen ja suuntautuu tulevaisuuteen. Lukiokoulutus syventää opiskelijan kiinnostusta tieteiden ja taiteiden maailmaan sekä kehittää valmiuksia työelämään ja työhön.

Lukiokoulutus rakentuu perusopetuksen oppimäärälle. Se antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutus ohjaa opiskelijaa tulevaisuuden suunnitelmien laadintaan ja elinikäiseen oppimiseen.

Ammatillisen koulutuksen tehtävänä on kohottaa väestön ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja vastata sen osaamistarpeisiin sekä edistää työllisyyttä ja yrittäjyyttä sekä tukea elinikäistä oppimista. Tavoitteena on, että opiskelijat saavat ammatillisen perustutkinnon edellyttämän osaamisen ja ammattitaidon sekä valmiuksia yrittäjyyteen.

Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on, että opiskelija sijoittuu koulutuksen jälkeen joko työelämään tai jatko-opintoihin. Ammatillinen tutkintoon johtava koulutus antaa opiskelijoille valmiudet sekä kelpoisuuden jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa, tiede- ja taidekorkeakouluissa ja yliopistoissa.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Humppilan kunta ei tuota itse lukiokoulutusta eikä ammatillista koulutusta. Lukiokoulutus ostetaan Forssan kaupungilta.

Lukio- ja ammatillinen koulutus TULOSLASKELMA	TP 2021	Budj+muutos 2022	LTK TA ehd 2023	TA 2023	TS2 2024	TS3 2025
Toimintakulut	-26.088	-41.000	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000
Toimintakate	-26.088	-41.000	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000
Vuosikate	-26.088	-41.000	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000
Tilikauden tulos	-26.088	-41.000	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-26.088	-41.000	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000

2.3 ELÄMÄNLAATUOSASTO

ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA

Elämänlaatulautakunta tarjoaa kuntalaisille yksilön ja yhteiskunnan tarpeet huomioonottavaa laadukasta kirjasto-, kulttuuri-, vapaa-aika- ja liikuntapalveluita sekä nuorisotoimintaa ja vapaata sivistystä sekä tasavertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen elinikäiseen oppimiseen, alueellisesta kulttuurista nauttimiseen sekä liikunnan harrastamiseen. Elämänlaatulautakunta vastaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä.

Elämänlaatuosasto jaetaan vapaan sivistystyön, kirjasto- ja kulttuuripalveluiden, liikuntatoiminnan, nuorisotoiminnan sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tulosalueisiin.

Kokonaiskuva toimialan kehittämisestä ja tulosalueiden palvelukuvaus vuosina 2023-2025

Toimielimen vuosien 2023-2025 tavoitteena on toimivien ja laadukkaiden elämänlaatu- ja palveluiden tarjoaminen kuntalaisille sekä kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Lautakunta tekee tiivistä yhteistyötä kunnan muiden toimielimien sekä alueella toimivien yhdistysten ja yritysten kanssa. Tärkeänä tehtävänä on toimielimen tulosalueiden yhteistyön kehittäminen, osaamisen hyödyntäminen ja lisääminen sekä toimintakulttuurin kehittäminen. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen osalta keskeisenä yhteistyökumppanina on Kanta-Hämeen hyvinvointialue.

VAPAA SIVISTYSTYÖ

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja-rehtori

Tulosityksikön alaiset palvelut:

3023 Jokiläänin kansalaisopisto
3024 Lounais-Hämeen musiikkiopisto

Perustehtävät

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta edistää ihmisten monipuolista kehittymistä ja järjestää yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Olennaista vapaassa sivistystyössä on, että koulutukseen hakeutuminen on avointa kaikille.

Jokiläänin kansalaisopisto on Jokioisten, Humppilan ja Ypäjän kuntien omistama ja ylläpitämä yleissivistävä oppilaitos, jonka toiminta-alueen omistajakunnat yhdessä muodostavat. Opiston perustana on omistajakuntien keskinäinen sopimus. Kansalaisopiston toiminnan kehittämiseen ja suunnitteluun on nimetty johtokunta, jossa Humppilan kunnalla on kaksi jäsentä. Kansalaisopiston hallinnosta vastaa Jokioisten vapaa-aikalautakunta.

Kansalaisopistojen tehtävänä on vastata alueellisiin ja paikallisiin sivistystarpeisiin ja tarjota mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi. Kansalaisopistot vastaavat suuresta osasta taiteen perusopetusta. Kansalaisopiston toiminta on osa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Lounais-Hämeen musiikkiopisto on valtionapua saava oppilaitos, joka järjestää taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Toimintaamme määrittelevät laki (633/1998) ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta sekä opetushallituksen määräykset opetussuunnitelman perusteiksi.

Musiikkiopisto on aloittanut toimintansa vuonna 1965 Forssan musiikkikouluna. Nykyään opisto on alueellinen toimija, joka huolehtii laadukkaan musiikkikasvatuksen tarjoamisesta maakunnassa yhdessä yhteistyökuntiensa Humppila, Jokioinen, Koski, Somero, Tammela, Urjala ja Ypäjä kanssa. Monipuolista soitinopetusta järjestetään pääasiassa Forssassa Kehräämön toimipisteessä ja muutamassa soittimessa myös Somerolla. Alle kouluikäiset lapset voivat osallistua musiikkileikkikoulutoimintaan Forssan lisäksi Humppilassa, Jokioisilla, Koijärvellä, Tammelassa ja Urjalassa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Jokiläänin kansalaisopiston sopimus kuntien välillä on päivitetty vuoden 2022 alusta. Sopimuksessa on kansalaisopistolle nimetty johtokunta kehittämään opiston toimintaa. Humppilan kunnalla on kaksi jäsentä johtokunnassa. Musiikkiopiston toiminta on pysynyt ennallaan.

Merkittävät muutokset

Talousarviovuosi 2023:

- Jokiläänin kansalaisopisto
 - o kansalaisopiston johtokunnan toiminnan kehittäminen
 - o näkyvyyden lisääminen Humppilassa

Vapaa sivistystyö TULOSLASKELMA	TP 2021	Budj+muutos 2022	LTK TA ehd 2023	TA 2023	TS2 2024	TS3 2025
Toimintakulut	-105.990	-115.000	-132.780	-127.780	-128.000	-128.000
Toimintakate	-105.990	-115.000	-132.780	-127.780	-128.000	-128.000
Vuosikate	-105.990	-115.000	-132.780	-127.780	-128.000	-128.000
Tilikauden tulos	-105.990	-115.000	-132.780	-127.780	-128.000	-128.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-105.990	-115.000	-132.780	-127.780	-128.000	-128.000

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja-rehtori

Tulosityksikön alaiset palvelut:

3051 Kirjastotoimi
3055 Kulttuuritoimi

hankkeet

3056 Taukotila – kohtaa ja vaikuta demokraattisesti (Louna-kirjastojen yhteinen hanke)

KIRJASTOTOIMI

Perustehtävät

Kirjaston tehtävänä on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja kulttuurin harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen, elinikäiseen oppimiseen ja kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. (Kirjastolaki 1492/2016 ja kulttuurilaki 728/1992).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Kirjaston toiminnan mittareina käytetään vuosilainauksen ja kirjaston käyttäjien määrää sekä hankintojen, tapahtumien ja käyttäjäkoulutuksen kokonaismäärää. Hankintojen määrä on verrannollinen vuosittaiseen aineistomäärärahaan, mikä puolestaan vaikuttaa lainauslukuihin. Lainausten, tapahtumien ja käyttäjäkoulutuksen määrää pyritään kasvattamaan ja kirjastosta tehdään kuntalaisten olohuone. Omatoimikirjaston myötä kirjaston aukioloajat laajenevat merkittävästi. Hyvinvoiva ja ammattitaitoinen kirjastohenkilökunta takaa palveluiden korkean tason. Kirjasto järjestää kaikille avoimia, monipuolisia ja laadukkaita yleisötapahtumia.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Talousarviovuosi 2023:

- **Kirjaston aineiston kehittäminen ja uudistaminen huomioiden kuntalaisten toiveet**
 - o kirjamäärärahan nostaminen, jotta aineiston uudistaminen on mahdollista
- **Kirjaston toiminnan kehittäminen, järjestettyjen tapahtumien lisääminen ja omatoimikirjaston toiminnan vakiinnuttaminen tavoitteena lainausmäärien kasvattaminen ja osallisuuden lisääminen**
 - o kirjaston järjestämien tilaisuuksien lisääminen pandemiaa edeltävälle tasolle
 - o omatoimikirjaston toiminnan vakiinnuttaminen
 - o lainausmäärien nostaminen ja lukemaan innostaminen
- **Taukotila – kohtaa ja vaikuta demokraattisesti -hanke 2022-2023**

- Louna-kirjastojen yhteinen hanke, jonka tarkoituksena kokeilla ja kehittää toimintamalleja, joilla voidaan lisätä kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksia

- **Louna-kirjasto yhteistyön jatkaminen**

- Louna-kirjasto yhteistyön kehittäminen jatkaminen

- **Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen**

- osallistutaan aktiivisesti kunnan hyvinvointityön organisoimiseen muutostilanteessa

Taloussuunnitelmavuodet 2023-2025:

- Kirjaston aineiston pitäminen laadukkaana, monipuolisena ja uudistuvana
- Omatoimikirjaston kautta kirjaston käytön lisääminen ja lainausmäärien nostaminen sekä lukemaan innostaminen
- Kirjaston toiminnan yleinen kehittäminen ja yhteistyö muiden Louna-kirjaston kanssa

Kirjastotoimi TULOSLASKELMA	TP 2021	Budj+muutos 2022	LTK TA ehd 2023	TA 2023	TS2 2024	TS3 2025
Toimintatuotot	2.257			1.400	1.000	1.000
Toimintakulut	-144.600	-159.485	-185.028	-178.980	-179.000	-179.000
Toimintakate	-142.343	-159.485	-185.028	-177.580	-178.000	-178.000
Vuosikate	-142.343	-159.485	-185.028	-177.580	-178.000	-178.000
Tilikauden tulos	-142.343	-159.485	-185.028	-177.580	-178.000	-178.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-142.343	-159.485	-185.028	-177.580	-178.000	-178.000

Kirjastotoimi: Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	<p>Monipuolisten tapahtumien järjestäminen Louna-kirjastojen yhteistyötä sekä omana toimintana.</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelman ja kulttuurikasvatuksen vuosikellon vieminen käytäntöön yhdessä kulttuuri-toimen kanssa.</p> <p>Omatoimikirjaston käytön vakiinnuttaminen.</p> <p>Monipuolinen ja uudistuva aineisto. Lukemisen ja lukuharrastamisen edistäminen.</p>	<p>Kirjaston tapahtumat ja tilaisuudet.</p> <p>Tapahtumiin ja tilaisuuksiin osallistujien määrän seuranta.</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelmassa sovittujen toimintojen toteutumisen suunnitellusti.</p> <p>Seurataan omatoimikirjaston käyttöönoton vaikutusta lainausmääriin.</p> <p>Lainausmäärien kasvattaminen. Aineiston monipuolisuus.</p>	<p>Tapahtumat/ tilaisuudet 4 kpl.</p> <p>Lainausmäärien kasvattaminen vuoden 2022 tasosta.</p> <p>Säännölliset kirjavinkkaukset ja kirjastovierailut varhaiskasvatukseen väelle ja koulu- luokille.</p> <p>Terveyden ja hyvinvoinnin infopisteen perustaminen kirjastolle.</p> <p>Jatkuva aineiston uudistaminen talousarvion puitteissa.</p>

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Kestävän kehityksen ja taloudellisen näkökulman huomioiminen	<p>Palveluiden järjestäminen kustannus tehokkaasti. Huomioidaan mahdolliset avustukset aineistohankinnoissa yhdessä Louna-kirjastojen kanssa.</p> <p>Aktiivinen yhteistyö Louna-kirjastojen kanssa.</p>	<p>Palvelut järjestetään talousarvion antamisraameissa.</p> <p>Osallistutaan Louna-kirjastojen yhteistyökokouksiin.</p>	<p>Talousarviossa pysyminen.</p> <p>Aktiivinen osallistuminen Louna-kirjastojen kokouksissa.</p> <p>Uusien yhteistyömuotojen kehittäminen.</p>
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	<p>Kuntalaisten tarpeiden ja ideoiden hyödyntäminen tapahtumien järjestämisessä.</p> <p>Aineistohankinnoissa huomioidaan kuntalaisten toiveet.</p> <p>Monitoimitila Linnunlaulun käytön lisääminen ja toimiminen kuntalaisten olohuoneena, jossa voi järjestää mm. kokouksia.</p> <p>Osallistuminen Louna-kirjastojen yhteiseen Taunkotila – kohtaa ja vaikuta demokraattisesti -hankkeeseen.</p>	<p>Järjestetään kysely kirjaston käyttäjille heidän toiveista kirjaston tapahtumien osalta.</p> <p>Huomioidaan asiakkaiden toiveet aineistohankinnoissa.</p> <p>Tiedotetaan monitoimitila Linnunlaulun olemasta olostaktiivisesti pyrkien käytön lisäämiseen.</p> <p>Järjestetään hankkeen edellyttämää toimintaa.</p>	<p>Kysely kirjaston toiminnasta.</p> <p>Seurataan monitoimitila Linnunlaulun käyttöastetta.</p> <p>Kirjastoilla järjestetään vuoden ainakin vähintään 3 tilaisuutta tai tapahtumaa.</p> <p>Järjestetään vuoden 2023 aikana ainakin yksi Erätauko-keskustelu.</p>
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain.</p> <p>Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistumalla.</p> <p>Työtilojen uudistaminen.</p> <p>Yhteistyö Louna-kirjastojen kanssa.</p> <p>Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen.</p>	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen.</p> <p>Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan.</p> <p>Uudistetaan henkilökunnan työtilat kalusteiden osalta talousarvion puitteissa.</p> <p>Osallistutaan Louna-kirjastojen kokouksiin.</p> <p>Järjestetään elämälaatuosaston henkilöstölle tyky-päivä.</p>	<p>Kehityskeskustelut pidetty 100 %.</p> <p>Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen.</p> <p>Työtilojen kalustehankinnat.</p> <p>Aktiivinen osallistuminen Louna-kirjastojen kokouksissa.</p> <p>Tyky-päivän järjestäminen.</p>

KULTTUURITOIMI

Perustehtävät

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa, joka tukee ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen, vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin, luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin. Tavoitteiden toteuttamisen lähtökohtina ovat demokratia, asukaslähtöisyys, tasa-arvo, kestävä kehitys sekä kulttuurinen moninaisuus ja vuoropuhelu. (kulttuurilaki 166/2019).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Kulttuuripalveluilla vahvistetaan kunnan kulttuuritoiminnan edellytyksiä yhdessä alueen yhdistysten kanssa sekä kehitetään museotoimintaa. Kiinnitetään kulttuurikasvatussuunnitelma ja kulttuurikasvatusvuosikello osaksi arkea yhdessä kirjaston kanssa. Kehitetään kunnan viestintää ja perustetaan kirjastolle matkailuinfo.

Talousarviovuosi 2023:

- **Kulttuuritoiminnan lisääminen, vakiinnuttaminen sekä erilaisten yleisötapahtumien järjestäminen ja kuntalaisten osallisuuden lisääminen**
 - o monipuolisten kulttuuritilaisuuksien järjestäminen eri ikäisille kuntalaisille
- **Kulttuurikasvatussuunnitelman jalkauttaminen osaksi arkea**
 - o Kulttuurikasvatussuunnitelman konkretisoiminen niin, että se saadaan paremmin osaksi kunnan kulttuuritoimintaa
- **Humpappaan kehittäminen kunnan julkisena tiedotteena ja matkailuinfon perustaminen**
 - o luodaan konsepti Humpappaan ympärille
 - o perustetaan matkailuinfo kirjastolle ja suunnitellaan matkailun edistämistä
- **Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen**
 - o osallistutaan aktiivisesti kunnan hyvinvointityön organisoimiseen muutostilanteessa

Taloussuunnitelmavuodet 2023-2025:

- Humpappila 150v. juhluvuoden suunnittelutyön aloittaminen vuonna 2023
- Kulttuuritoiminnan lisääminen, vakiinnuttaminen sekä kehittäminen ja kuntalaisten osallisuuden lisääminen
- Kulttuurikasvatussuunnitelman jalkauttaminen osaksi arkea
- Verkostoituminen seudullisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti eri kulttuuritoimijoiden ja järjestöjen kautta

Kulttuuritoimi	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot	172		1.000	1.000	1.000	1.000
Toimintakulut	-37.405	-42.260	-57.340	-57.340	-59.000	-59.000
Toimintakate	-37.234	-42.260	-56.340	-56.340	-58.000	-58.000
Vuosikate	-37.234	-42.260	-56.340	-56.340	-58.000	-58.000
Tilikauden tulos	-37.234	-42.260	-56.340	-56.340	-58.000	-58.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-37.234	-42.260	-56.340	-56.340	-58.000	-58.000

Kulttuuritoimi:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	<p>Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen ja kulttuurikasvatuksen vuosikellon vieminen käytäntöön yhdessä kirjasto-toimen kanssa.</p> <p>Kulttuuritapahtumien järjestäminen ja mukana oleminen muiden järjestämissä tilaisuuksissa.</p> <p>Museotoiminnan kehittäminen ja museoiden ylläpitäminen. eMuseo-toiminnan kehittäminen ja lisääminen.</p>	<p>Kulttuurikasvatussuunnitelmassa sovitujen toimintojen toteutuminen suunnitellusti</p> <p>Kulttuuritoimen järjestämät tapahtumat ja tilaisuudet</p> <p>Yhdistysiltojen järjestäminen</p> <p>Kauppilan perinnetilan ja Talvisen työläismökin aukipitäminen</p>	<p>Tapahtumia /tilaisuuksia 4</p> <p>Yhdistysillat 3</p> <p>Kauppilan perinnetila ja Talvisen työläismökki auki kesäsunnuntaisin</p> <p>Kunnan museot kirjattuna eMuseo-alustalle</p>
Kestävän kehityksen ja taloudellisen näkökulman huomioiminen	<p>Palveluiden järjestämisen kustannus tehokkaasti.</p> <p>Yhteistyö eri toimintojen kanssa ja kesken. Hankkeiden hyödyntäminen.</p> <p>Kauppilan perinnetilan, Talvisen työläismökin ja Rysän kunnostaminen.</p> <p>Kauppilan perinnetilan aineiston luettelointi ja läpikäyminen.</p> <p>Matkailun edistäminen</p>	<p>Toiminnan järjestämisen talousarvion raameissa</p> <p>Haetaan museoviraston avustusta Talvisen työläismökin kunnostamisen osalta</p> <p>Haetaan museoviraston avustusta Kauppilan perinnetilan aineiston luettelointiin</p> <p>Matkailuinfon perustaminen</p>	<p>Talousarviossa pysyminen</p> <p>Hankehakemukset museovirastolle</p> <p>Myönteisten hankehakemuspäätösten saaminen</p> <p>Matkailuinfon perustaminen</p>

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	<p>Yhdistysyhteistyön kehittäminen. Tilojen järjestäminen kuntalaisten kokouksille.</p> <p>Kulttuurikyselyn tulosten hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa.</p> <p>Seudullisen Taukotila – vaikuta ja kohtaa demokraattisesti - hankkeen hyödyntäminen.</p>	<p>Yhdistysiltojen järjestäminen</p> <p>Monitoimitila Linnunlaulun hyödyntäminen</p> <p>Järjestetään kulttuurikysely osana hyvinvointityötä</p> <p>Hanke-toimintaan osallistuminen</p>	<p>Yhdistysillat 3</p> <p>Tapahtumia/tilaisuuksia 4</p> <p>Seurataan monitoimitila Linnunlaulun käyttöastetta</p> <p>Kulttuurikysely</p>
Työhyvinvoinnista ja -jakamisesta huolehtiminen	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain.</p> <p>Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutukseen osallistumalla.</p> <p>Työtilojen uudistaminen.</p> <p>Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen.</p>	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen.</p> <p>Osallistutaan koulutukseen talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan.</p> <p>Uudistetaan henkilökunnan työtilat kalusteiden osalta talousarvion puitteissa.</p> <p>Järjestetään elämälaatuosaston henkilöstölle tyky-päivä.</p>	<p>Kehityskeskustelut pidetty 100 %.</p> <p>Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen.</p> <p>Työtilojen kalustehankinnat talousarvion puitteissa.</p> <p>Tyky-päivän järjestäminen.</p>

NUORISOTOIMI

Vastuhenkilö: sivistysjohtaja-rehtori

Tulosityksikön alaiset palvelut:

3635	Nuorisotoimi
3637	Etsivä nuorisotyö
3640	Taito- ja taidetoiminta
3645	Leiritoiminta

hankkeet

3642	Suomen harrastamisen malli - Harrastava Humppila
------	--

Perustehtävät

Nuorisopalveluiden tehtävänä on nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukeminen yhteiskunnassa. Toiminnan lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen ja monialainen yhteistyö (Nuorisolaki 1285/2016).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Nuorisopalvelujen toiminta keskittyy nuorten kohtaamiseen eri toimintaympäristöissä kuten nuorisotilalla, nuorten luonnollisilla vapaa-ajan viettopaikoilla ja koulussa. Etsivää nuoritoimintaa kehitetään ja toteutetaan saadulla avustuksella. Yhteistyötä koulun, alueen yhdistysten ja yritysten kanssa syvennetään tarvelähtöisesti. Hyvinvoiva ja ammattitaitoinen henkilökunta takaa palveluiden korkean tason.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Talousarviovuosi 2023:

- **Harrastava Humppila -hanke**
 - o haetaan jatkoa Suomen harrastamisen mallin mukaiseen toimintaan
- **Nuorten osallisuuden lisääminen ja perustoimintaan keskittyminen hyödyntäen yhteistyötä muiden kuntien kanssa**
 - o nuorisovaltuuston toiminnan kehittäminen, nuorten aktivoiminen ja yhteistyön tiivistäminen entisestään koulun kanssa
 - o aktiivinen yhteistyö kunnan muiden toimijoiden ja seudun kuntien kesken
 - o etsivän nuorisotyön avustuksen hakeminen
- **Nuorisotila Vaijerin uudistaminen**
 - o nuorisotilan kaluston uusiminen tilan remontoinnin yhteydessä
- **Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen**
 - o osallistutaan aktiivisesti kunnan hyvinvointityön organisoimiseen muutostilanteessa

Taloussuunnitelmavuodet 2023-2025:

- Nuorisotoimen kehittäminen ja nuorten osallisuuden lisääminen
- Yhteistyön lisääminen kunnan eri toimijoiden kesken tapahtumien, retkien yms. kautta
- etsivän nuorisotyön avustuksen hakeminen
- Verkostoituminen seudullisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti eri kulttuuritoimijoiden ja järjestöjen kautta

Nuorisotoimi TULOSLASKELMA	TP 2021	Budj+muutos 2022	LTK TA ehd 2023	TA 2023	TS2 2024	TS3 2025
Toimintatuotot	12.977	11.800	14.300	14.800	12.000	12.000
Toimintakulut	-96.897	-98.710	-123.120	-123.320	-119.000	-119.000
Toimintakate	-83.920	-86.910	-108.820	-108.520	-107.000	-107.000
Vuosikate	-83.920	-86.910	-108.820	-108.520	-107.000	-107.000
Tilikauden tulos	-83.920	-86.910	-108.820	-108.520	-107.000	-107.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-83.920	-86.910	-108.820	-108.520	-107.000	-107.000

Nuorisotoimi: Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	<p>Lasten ja nuorten yksilöllinen kohtaaminen nuorisotilalla, koululla sekä muissa toimintaympäristöissä</p> <p>Etsivän nuorisotyön kehittäminen</p> <p>Harrastava Humppila -toiminta</p>	<p>Nuorisotila Vaijerin aukiolot</p> <p>Tapahtuminen ja tilaisuuksien järjestäminen</p> <p>Kävijämäärä nuorisotilalla</p> <p>Kerhojen määrä</p>	<p>Nuorisotila auki säännöllisesti</p> <p>Kävijämäärän nostaminen pandemiaa edeltävälle tasolle</p> <p>Kaiken ikäisille tarjolla kerhotoimintaa</p>
Kestävän kehityksen ja taloudellisen näkökulman huomioiminen	<p>Palveluiden järjestäminen kustannus tehokkaasti</p> <p>Hankkeiden ja avustusten hyödyntäminen</p> <p>Aktiivinen yhteistyö naapurikuntien nuorisotoimien kanssa</p>	<p>Toiminnan järjestäminen talousarvion puitteissa</p> <p>Hankehakujen ja avustusten määrä</p> <p>Osallistuminen yhteistyöhön</p>	<p>Talousarviossa pysyminen</p> <p>Etsivän nuorisotyön avustuksen hakeminen</p> <p>Myönteiset hankehakupäätökset</p>

Nuorisotoimi: Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	<p>Nuorisovaltuuston toiminnan kehittämisen</p> <p>Nuorten osallisuuden lisääminen toiminnan suunnittelussa</p> <p>Leiritoiminnan järjestäminen</p> <p>Seudullisen Taukotila – vaikuta ja kohtaa demokraattisesti - hankkeen hyödyntäminen</p> <p>Harrastava Humppila - toiminta</p>	<p>Nuorisovaltuuston koontumisten määrä</p> <p>Nuorisovaltuuston edustajien kouluttaminen lautakuntatyöskentelyyn</p> <p>Leirien määrä</p> <p>Hanke-toimintaan osallistuminen</p> <p>Kerhojen määrä</p>	<p>Nuorisovaltuuston säännöllinen kokoontuminen</p> <p>Järjestetään vähintään kaksi (2) leiriä</p> <p>Myönteiset hankekupäätökset</p> <p>Kaiken ikäisille tarjolla kerhotoimintaa</p>
Työhyvinvoinnista ja -jakamisesta huolehtiminen	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain. Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistumalla</p> <p>Yhteistyö muiden kuntien kanssa</p> <p>Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen</p>	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen</p> <p>Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan</p> <p>Järjestetään elämänlaatuosaston henkilöstölle tyky-päivä</p>	<p>Kehityskeskustelut pidetty 100 %</p> <p>Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen</p> <p>Tyky-päivän järjestäminen</p>

LIIKUNTATOIMINTA

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja-rehtori

Tulosyksikön alaiset palvelut:

3624 Ohjattu liikuntatoiminta

Perustehtävät

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ylläpitävälle ja edistävälle liikunnalle. Tehtävänä on edistää eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa, väestön hyvinvointia ja terveyttä, fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista, lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, liikunnan kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta, huippu-urheilua, liikunnan ja huippu-urheilun rehellisyyttä ja eettisiä periaatteita sekä eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa. (Liikuntalaki 390/2015).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Liikuntapalveluilla luodaan yleiset edellytykset liikunnalle paikallistasolla, järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa. Liikuntapalveluilla kannustetaan kuntalaisia omatoimiseen liikuntaan sekä liikunnalliseen elämäntapaan yhteistyössä eri toimialojen kesken. Kuntalaisten osallisuuden kautta kehitetään liikuntapalveluiden sisältöjä.

Talousarviovuosi 2023:

- **Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen**
 - o järjestetään monipuolisia liikuntapalveluita eri-ikäisille kuntalaisille
 - o osallistutaan aktiivisesti kunnan hyvinvointityön organisoimiseen muutostilanteissa
- **Liikuntastrategian luominen**
 - o luodaan liikuntastrategia osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä

Taloussuunnitelmavuodet 2023-2025:

- Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen liikunnan keinoin
- Liikuntatoiminnan kehittäminen ja monipuolistaminen
- Verkostoituminen seudullisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti eri liikuntatoimijoiden ja järjestöjen kautta

Liikuntatoiminta	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot	2.857	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Toimintakulut	-128.667	-153.450	-176.870	-176.870	-177.000	-177.000
Toimintakate	-125.810	-150.450	-173.870	-173.870	-174.000	-174.000
Vuosikate	-125.810	-150.450	-173.870	-173.870	-174.000	-174.000
Tilikauden tulos	-125.810	-150.450	-173.870	-173.870	-174.000	-174.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-125.810	-150.450	-173.870	-173.870	-174.000	-174.000

Liikuntatoiminta: Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	<p>Monipuolisten kohdennettujen liikuntaryhmien järjestäminen eri-ikäisille kuntalaisille</p> <p>Liikuntastrategian laatiminen osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyötä. Terveyden ja hyvinvoinnin infopisteen rakentaminen kirjastolle</p>	<p>Liikuntaryhmien määrä</p> <p>Osallistujamäärät</p> <p>Liikuntastrategian valmistuminen</p> <p>Terveyden ja hyvinvoinnin infopisteen valmistuminen</p>	<p>Vähintään nykyinen taso ryhmien määrässä</p> <p>Osallistujamäärien kasvattaminen</p> <p>Liikuntastrategian käyttöönotto</p> <p>Terveyden ja hyvinvoinnin infopisteen käyttöönotto</p>
Kestävän kehityksen ja taloudellisen näkökulman huomioiminen	<p>Palveluiden järjestäminen kustannustehokkaasti</p> <p>Aktiivinen yhteistyö kunnan eri toimintojen kanssa ja kesken</p> <p>Mahdollisten hankkeiden hyödyntäminen</p>	<p>Toiminnan järjestäminen talousarvion raameissa</p> <p>Hankehakupien tekeminen</p>	<p>Talousarviossa pysyminen</p> <p>Myönteiset hankeavustukset</p>
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	<p>Kuntalaisten ja toimintaan osallistuvien mielipiteiden kartoittaminen liikuntatarjonnan suunnittelun pohjaksi</p> <p>Yhteistyö alueen järjestöjen sekä yritysten kanssa</p>	<p>Liikuntakyselyn vastausprosentti</p> <p>Osallistujamäärät toiminnassa</p> <p>Ryhmätoiminnan määrä</p> <p>Yhteistyötapaamiset</p>	<p>Laadukas kysely</p> <p>Kyselyn vaikuttaminen toiminnan suunnitteluun</p> <p>Yhteistyötapaamisia 3</p>
Työhyvinvoinnista ja -jakamisesta huolehtiminen	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain</p> <p>Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistumalla</p> <p>Yhteistyö muiden kuntien kanssa</p> <p>Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen</p>	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen 100 %</p> <p>Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan</p> <p>Järjestetään elämälaatuosaston henkilöstölle tyky-päivä</p>	<p>Kehityskeskusteluiden määrä 1</p> <p>Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen</p> <p>Tyky-päivän järjestäminen</p>

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Vastuhenkilö: sivistysjohtaja-rehtori

Tulosyksikön alaiset palvelut:

3081 Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
3082 Osallistava budjetointi

Perustehtävät

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toimintaa, jonka tavoitteena on lisätä väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä kaventaa terveyseroja. Monialainen, onnistunut hyvinvoinnin edistäminen edellyttää toimivia rakenteita, osaamista, riittäviä palveluja ja hyvinvoinnin edistämistyön resursointia.

Toimivien rakenteiden luomisessa on olennaista, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen, koordinaatio ja suunnitelmat sisällytetään osaksi kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa.

Kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Talousarvio vuonna organisoidaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työ kunnassa ja luodaan lain edellyttämät rakenteet hyvinvointityön pohjaksi.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Talousarviovuosi 2023:

- Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työn organisoiminen
 - o hyvinvointikoordinaattorin palkkaaminen 1.1.2023 alkaen
 - o hyvinvointityön rakenteiden luominen (mm. strategia- ja talousarvio valmistelu, hyvinvointikertomus, hyte-kerrointyön aloittaminen)
- Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin hakeminen
 - o avataan haku Unicefin Lapsiystävällinen kunta -malliin
- Osallistavan budjetoinnin käynnistäminen
 - o osallistavan budjetoinnin toimintamallin luominen

Taloussuunnitelmavuodet 2023-2025:

- terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työn organisoiminen kunnan toimintarakenteisiin
- Lapsiystävällinen kunta -mallin aloittaminen
- osallistavan budjetoinnin käynnistäminen

Terveyden- ja hyvinvoinnin edistäminen	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintakulut	0	0	-46.370	-56.370	-56.000	-56.000
Toimintakate	0	0	-46.370	-56.370	-56.000	-56.000
Vuosikate	0	0	-46.370	-56.370	-56.000	-56.000
Tilikauden tulos	0	0	-46.370	-56.370	-56.000	-56.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	-46.370	-56.370	-56.000	-56.000

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen: Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työn organisoiminen Hyte-kertoiminen nostaminen Lapsiystävällinen kunta -mallin aloittaminen	hyvinvointikoordinaattorin palkkaaminen Hyte-kerroin Lapsiystävällinen kunta -mallin aloittaminen	Palkattu hyvinvointikoordinaattori Hyte-kertoimien nouseminen Terveyden ja hyvinvoinnin infopisteen perustaminen kirjastolle Lapsiystävällinen kunta haku tehty ja saatu päätös mukaan pääsemisestä
Kestävän kehityksen ja taloudellisen näkökulman huomioiminen	Hyte-kertoiminen nostaminen	hyte-kertoimella saatu valtionosuuden nousu	hyte-kertoimella saatu valtionosuuden nousu
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	Hyte-kertoiminen nostaminen Lapsiystävällinen kunta -mallin aloittaminen	hyte-kerroin Lapsiystävällinen kunta -mallin aloittaminen	hyte-kertoimien nouseminen Lapsiystävällinen kunta haku tehty ja saatu päätös mukaan pääsemisestä
Työhyvinvoinnista ja -jakamisesta huolehtiminen	Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistumalla Yhteistyö muiden kuntien kanssa Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen	Kehityskeskusteluiden pitäminen 100 % Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan Järjestetään elämänlaatuosaston henkilöstölle tyky-päivä	Kehityskeskusteluiden määrä 1 Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen Tyky-päivän järjestäminen

2.4 TEKNINEN OSASTO

Tekninen osasto jaetaan hallinto- ja toimitilapalveluiden, muiden palveluiden ja viemärlaitoksen tulosalueisiin.

HALLINTO JA TOIMITILAPALVELUT

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja, rakennusmestari

Tulosityksikön alaiset palvelut:

4102	Tekninen suunnittelu
4060	Hoito- ja hallinto, rakennukset
4062	Rakennuskorjaukset, rakennukset
4064	Alueiden hoito, rakennukset
4070	Hoito- ja hallinto, vapaa-aika
4072	Rakennuskorjaukset, vapaa-aika
4074	Alueiden hoito, vapaa-aika

Perustehtävät

Hallinto- ja toimitilapalvelut vastaa Humppilan kunnan teknisen hallinnon ja toimitilapalveluiden kehittämistä ja suunnittelusta. Palvelualueen tehtävänä on huolehtia kunnan kiinteistöistä sekä järjestää ja ylläpitää kunnan käyttöön tarkoituksenmukaiset ja hyvätasoiset toimitilat. Palvelualueeseen kuuluvat kunnan kiinteistöt mukaan lukien rakennukset, rakennusten piha-alueet sekä vapaa-ajan alueet.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Tekninen suunnittelu -tulosityksikkö vastaa osaltaan teknisen lautakunnan alaisen toiminnan hallinnosta ja siihen liittyvistä kustannuksista. Tulosityksikön tehtävänä on osaltaan koordinoita teknisen lautakunnan alaista toimintaa ja hankkia mm. toimialan tarvitsemat yleiset suunnittelupalvelut.

Hoito- ja hallinto -tulosityksikkö vastaa kunnan rakennuksiin liittyvistä hallinnollisista tehtävistä ja hankkii niihin tarvittavat ylläpito- ja hoitopalvelut. Tulosityksikkö saa tuloja teknisen lautakunnan hallinnoimien toimitilojen, asuntojen ja rakennusten ulkoisista ja sisäisistä vuokrista.

Rakennuskorjaukset, rakennukset -tulosityksikkö vastaa teknisen lautakunnan hallinnoimien rakennusten tarvitsemista rakennuskorjauksista hyväksytyn talousarvion mukaisesti. Alueiden hoito, rakennukset -tulosityksikköön kuuluvat yllä mainittujen rakennusten piha-alueet. Tulosityksikkö vastaa alueiden hoidon osalta ylläpito- ja hoitopalveluista sekä korjausten osalta niiden kustannuksista.

Hoito- ja hallinto, vapaa-aika -tulosityksikkö vastaa kunnan vapaa-ajan alueiden hallinnollisista tehtävistä sekä hankkii ja organisoii niihin tarvittavat ylläpito- ja hoitopalvelut. Tulosityksikkö saa tuloja sisäisenä vuokrana elämänlautulautakunnalta sekä sivistyslautakunnalta. Sisäisellä vuokralla katetaan tekniselle lautakunnalle aiheutuvia vapaa-ajan alueiden kustannuksia.

Rakennuskorjaukset, vapaa-aika -tulosityksikkö vastaa kunnan vapaa-ajan alueilla sijaitsevien rakennusten korjauksista. Alueiden hoito, vapaa-aika -tulosityksikkö vastaa osaltaan kunnan vapaa-ajan alueiden hoidosta ja niiden tarvitsemista korjaus- ja kunnostustöistä.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kiinteistöjen ylläpitokustannuksien oletetaan kasvavan talousarviokaudella verrattuna vuoteen 2022. Kustannusten arvioiden nousevan erityisesti sähköenergian, veden- ja viemäroinnin osalta. Rakennusten käyttäjiä ohjeistetaan käyttämään rakennuksia nousevat käyttökustannukset huomioiden.

Teknisen lautakunnan hallinnoimien asuntojen vuokrausaste on hyvänä ja vuokratuottojen arvioidaan pysyvän samalla tasolla kuin edellisenä talousarviovuonna. Toimitilojen osalta toimintaympäristön muutoksena huomioidaan aiemmin FSHKY:lle vuokrattujen tilojen (kunnanviraston ja Mäntyrinteen toimitilat) käytön siirtyminen Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Lisäksi Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle siirtyvät vuokrasopimuksina Kirkonkulman yhtenäiskoulun terveydenhoidon käytössä olevat tilat sekä asemarakennus (työpajatoiminta). Kanta-Hämeen pelastuslaitoksen käytössä oleva paloasemarakennuksen käyttöä koskeva sopimus siirtyy Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle sopimuksena. Toimintaympäristön muutoksesta huolimatta toimitilojen vuokratuottojen arvioidaan pysyvän samalla tasolla kuin edellisenä talousarviovuonna.

Hoidon ja hallinnon osalta kustannukset arvioidaan suuremmaksi kuin edellisenä talousarviovuonna johtuen yleisestä ylläpitokustannusten nousemisesta.

Rakennuskorjauksissa varaudutaan tavanomaisiin ylläpitokorjauksiin sekä mm. Kirkonkulman yhtenäiskouluun (ala-asteen opettajanhuoneen keittiön uusiminen), kirjastoon (työtilojen toimenpiteet) ja nuorisotilaan (katon ja seinien maalaus) kohdistuviin kustannuseriin. Vapaa-ajan rakennusten osalta varaudutaan Venäjänlammin uimarannan pukukoppien perusparantamiseen.

Teknisellä lautakunnalla on ollut palkattuna vuosina 2020-2022 määräaikainen kiinteistötyöntekijä, jonka työsuhdetta esitetään talousarviossa jatkettavaksi vakinaisena. Ko. työntekijä on toiminut nykyisen vakituisen työntekijän työparina lähinnä vapaa-ajan alueiden hoidossa sekä sijaistanut vakituista työntekijää tämän työvapaiden aikana.

Hallinto ja toimitilapalvelut TULOSLASKELMA	TP 2021	Budj+muutos 2022	LTK TA ehd 2023	TA 2023	TS2 2024	TS3 2025
Toimintatuotot	802.588	861.480	902.790	904.790	905.000	905.000
Toimintakulut	-762.622	-740.630	-907.803	-879.880	-875.000	-875.000
Toimintakate	39.966	120.850	-5.013	24.910	30.000	30.000
Vuosikate	39.966	120.850	-5.013	24.910	30.000	30.000
Poistot ja arvonalentumiset	-208.028	-207.870	-210.910	-210.910	-211.000	-211.000
Tilikauden tulos	-168.062	-87.020	-215.923	-186.000	-181.000	-181.000
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	2.332	2.330	2.330	2.330	2.000	2.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-165.730	-84.690	-213.593	-183.670	-179.000	-179.000

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Kunnan hallinnoimien rakennusten ylläpito		Toteutuminen.	Rakennuksia kunnostetaan hyväksytyin talousarvion mukaisesti.
Vapaa-ajan alueiden ylläpito	Ylläpidetään vapaa-ajan alueiden hoitoa.	Asukastyytyväisyys.	Ylläpidetään vapaa-ajan alueiden hoitoa.

MUUT PALVELUT

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja, rakennusmestari

Tulosyksikön alaiset palvelut:

4201	Rakennusvalvonta
4204	Ympäristöhuolto
4205	Liikenneväylät
0810	Yksityisteiden kehittäminen
4206	Puistot ja muut yleiset alueet
4209	Maa ja metsätilat
4210	Pelastustoimi
4211	Jätehuolto
4315	Hule

Muiden palveluiden tulosalue jaetaan palvelualueisiin:

- rakennusvalvonta ja ympäristöhuolto
- liikenneväylät ja yksityistiet
- puistot ja muut yleiset alueet, maa- ja metsätilat
- pelastustoimi
- jätehuolto
- hule

Palvelualueilla on omat selkeästi määritellyt tehtävät, palvelusuunnitelma ja mitattavat tulostavoitteet.

RAKENNUSVALVONTA, YMPÄRISTÖNHUOLTO JA YMPÄRISTÖTERVEYS

Perustehtävät

Rakennusvalvonta ja ympäristöhuolto -tulosyksikkö vastaa Humppilan kunnan rakentamiseen ja ympäristöön liittyvistä lakisääteisistä lupa- ja valvontatehtävistä.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Tekninen lautakunta toimii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena. Forssan kaupungin ylläpitämä seudullinen rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluyksikkö hoitaa ympäristönsuojelun tehtävät sekä kunnalle maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyt tehtävät lukuun ottamatta toimielimelle kuuluvia tehtäviä.

Rakennusvalvonta- ja ympäristöhuolto -tulosyksiköt saavat tuloja ympäristönsuojeluviranomaisen, maa-ainestaksan sekä rakennusvalvonnan taksan mukaisista maksuista. Kustannukset muodostuvat seudullisen rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluyksikön kuntaosuudesta sekä yksikön toimintaan liittyvistä kustannuksista, kuten ICT-palveluista.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Seudullisen rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluyksikön palkka- ja ICT-kustannukset vaikuttavat kunnalle tulevaan yhteistoimintaosuuteen sekä ICT-palveluiden kustannuksiin. Maksutuottojen olete-

taan laskevan verrattuna vuoden 2022 talousarvioon. Maksutuottoarviota perustellaan vuoden 2022 toteutuman perusteella.

Toimintaympäristönmuutoksena huomioidaan ympäristöterveydenhuollon siirtyminen teknisen lautakunnan talousarvioon 1.1.2023 alkaen. Ympäristöterveydenhuollon avulla kunta pyrkii turvaamaan asukkailleen terveellisen elinympäristön. Terveystuottolain mukaan ympäristöterveydenhuoltoon kuuluu terveydensuojelu- ja tupakkalain lisäksi elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto. Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuottaa Riihimäen kaupunki.

Rakennusvalvonta, ympäristö	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot	45.134	30.000	15.000	19.000	19.000	19.000
Toimintakulut	-81.040	-97.940	-175.660	-203.690	-180.000	-180.000
Toimintakate	-35.906	-67.940	-160.660	-184.690	-161.000	-161.000
Vuosikate	-35.906	-67.940	-160.660	-184.690	-161.000	-161.000
Tilikauden tulos	-35.906	-67.940	-160.660	-184.690	-161.000	-161.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-35.906	-67.940	-160.660	-184.690	-161.000	-161.000

Valtuustoon nähten sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Osaamisen kehittämisen ja ylläpito	Henkilöstö osallistuu rakentamislain koulutuksiin Sähköisen lupa-asioinnin omaksuminen koulutusten myötä Sähköisen lupa-asioinnin jalkauttaminen suunnittelijoiden keskuuteen. Neuvontatilaisuuden järjestäminen	Osallistumisprosentti rakentamislain koulutuksiin Sähköinen lupa-asiointi otettu käyttöön/ei otettu käyttöön Neuvontatilaisuus toteutunut/ei toteutunut	Koulutus toteutettu Sähköinen lupa-asiointi otettu käyttöön Neuvontatilaisuus järjestetty
Vastuullisen yritystoiminnan edistäminen	Valvonnalla ja ohjauksella edistetään elinvoimaisten ja vastuullisten yritysten toimintaa seutukunnalla.	Tehdään valvontaohjelman mukaiset tarkastuskäynnit laitoksissa. Seurataan valvontaohjelman toteutumisosuutta.	Kohteita valvotaan ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukaisesti
Tiedon lisääminen luonnon ja rakennetun ympäristön monimuotoisuudesta. Tiedon pohjalta arviointi, miten monimuotoisuutta voidaan vaalia tai lisätä seutukunnalla.	Ekologisen kestävyden periaatteita täsmennetään esimerkeillä, joita voidaan hyödyntää käytännön toteutuksissa	10 esimerkkiä, joilla täydennetään ekologisen kestävyden periaatteita	

LIIKENNEVÄYLÄT JA YKSITYISTIET

Perustehtävät

Liikenneväylät ja yksityistiet -tulosyksikkö vastaa kunnan hallinnassa olevien liikenneväylien kunnossapidosta, kehittämisestä, suunnittelusta ja rakentamisesta. Lisäksi tulosyksikkö vastaa yksityisteihin liittyvien yksityistieavustushakemusten käsittelystä.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Tulosyksikkö vastaa kunnan hallinnoimiin liikenneväyliin liittyvistä kustannuksista, kuten talvikunnossapidosta (mm. auras, hiekoitus), korjaustoimenpiteistä, viheralueiden, kuten tienpientareiden, kunnossapidosta sekä katuvalaistuksesta.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Tulosyksikön kustannuksia on tarkennettu vuoden 2022 talousarvioon verrattuna todellisen toteutuman perusteella. Lisäksi kustannuksissa on huomioitu arvio mm. sähköenergian sekä polttoaineen hinnannousun osalta vuodelle 2023.

Tavoitteena on edelleen parantaa kunnan hallinnoimien liikenneväylien kunnossapitoa ja tavoitteen toteutumista seurataan omavalvonnan sekä saapuneiden palautteiden perusteella.

Liikenneväylät, yksityistiet	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TUOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot	600	2.830				
Toimintakulut	-114.479	-127.770	-166.740	-152.490	-139.000	-139.000
Toimintakate	-113.879	-124.940	-166.740	-152.490	-139.000	-139.000
Vuosikate	-113.879	-124.940	-166.740	-152.490	-139.000	-139.000
Poistot ja arvonalentumiset	-38.060	-30.940	-28.250	-28.250	-29.000	-29.000
Tilikauden tulos	-151.939	-155.880	-194.990	-180.740	-168.000	-168.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-151.939	-155.880	-194.990	-180.740	-168.000	-168.000

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Kunnan hallinnoimien liikenneväylien kunnossapito	Liikenneväylien kunnossapitoa koskevan palautteen seuranta sekä omavalvonnan suorittaminen	Omavalvonta, asukastyytyväisyys	Parannetaan liikenneväylien kunnossapitoa
Investointisuunnitelman mukaiset hankkeet	Hankkeita toteutetaan investointisuunnitelman mukaisesti	Toteutuma	

PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET, MAA- JA METSÄTILAT

Perustehtävät

Tulosityksikkö vastaa puistojen ja muiden yleisten alueiden hoidosta ja ylläpidosta sekä maa- ja metsätilojen hoidosta.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Puistot ja muut yleiset alueet -tulosityksikkö vastaa puistoihin ja muihin yleisiin alueisiin, kuten uimarantoihin, liittyvistä kustannuksista hallinnon, kunnossapidon ja korjauksien osalta.

Maa- ja metsätilat -tulosityksikkö vastaa maa- ja metsätilojen hoidosta ja niihin liittyvästä hallinnosta. Tulosityksikkö saa tulona myyntituottoja metsänhoidollisista toimenpiteistä sekä vuokratuottoja peltoalueiden vuokraamisesta.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Puistojen ja muiden yleisten alueiden hoidon ja ylläpidon osalta suunnitellaan jatkettavan vuoden 2022 kahden viimeisen vuosineljänneksen mukaisella toimintamallilla siten, että puistojen ja muiden yleisten alueiden hoito ja ylläpito toteutetaan pääosin kunnan työntekijöiden omana työnä.

Maa- ja metsätilojen osalta toteutetaan metsänhoidollisia toimenpiteitä hyväksytyn metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.

Puistot ja muut yleiset alueet, maa- ja metsätilat	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot	60.277	91.190	60.000	64.000	84.000	84.000
Toimintakulut	-116.833	-87.680	-82.350	-94.350	-83.000	-83.000
Toimintakate	-56.557	3.510	-22.350	-30.350	1.000	1.000
Vuosikate	-56.557	3.510	-22.350	-30.350	1.000	1.000
Poistot ja arvonalentumiset	-14.657	-32.200	-24.160	-24.160	-24.000	-24.000
Tilikauden tulos	-71.213	-28.690	-46.510	-54.510	-23.000	-23.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-71.213	-28.690	-46.510	-54.510	-23.000	-23.000

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Puistojen ja yleisten alueiden kunnossapito	Huolehditaan puistojen ja yleisten alueiden kunnossapidosta ja tarkastuksista	Asukastyytyväisyys	Parannetaan puistojen ja yleisten alueiden kunnossapitoa
Metsänhoidolliset toimenpiteet	Metsänhoidollisia toimenpiteitä toteutetaan hyväksytyn metsänhoitosuunnitelman mukaisesti	Toteutuma	

HULE

Perustehtävät

Tulosityksikkö vastaa kunnan hallinnassa olevien alueiden hulevesien ja niihin liittyvien verkostojen hallinnasta ja ylläpidosta.

Palvelusuunnitelman talousarviovuodelle

Tulosityksikön kustannukset muodostuvat jätevedenpuhdistamolle johdetun huleveden määrästä.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Hulevesien määrää pyritään vähentämään jätevesiverkostossa mm. saneeraamalla jätevesiverkostoa.

Hule TULOSLASKELMA	TP 2021	Budj+muutos 2022	LTK TA ehd 2023	TA 2023	TS2 2024	TS3 2025
Toimintakulut	-71.056	-70.000	-92.000	-71.000	-60.000	-60.000
Toimintakate	-71.056	-70.000	-92.000	-71.000	-60.000	-60.000
Vuosikate	-71.056	-70.000	-92.000	-71.000	-60.000	-60.000
Tilikauden tulos	-71.056	-70.000	-92.000	-71.000	-60.000	-60.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-71.056	-70.000	-92.000	-71.000	-60.000	-60.000

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Hulevesien määrä	Mahdollisten vuoto- kohtien selvittäminen ja saneeraus	Hulevesien määrä	Huleveden määrän vähentäminen

VIEMÄRILAITOS

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja, rakennusmestari

Tulosyksikön alaiset palvelut:

4310 Puhdistamo
4320 Pumppaamot ja linjat

Perustehtävät

Viemärlaitos vastaa jätevesiverkoston kunnossapidosta sekä uuden verkoston suunnittelusta ja rakentamisesta. Palvelualueen tehtävänä on tarjota viemärlaitoksen toiminta-alueella sijaitseville kiinteistöille asianmukainen viemärointi ja jäteveden käsittely. Palvelualueeseen kuuluvat jätevesien käsittelyyn liittyvät verkostot, rakenteet ja laitteet lukuun ottamatta jätevedenpuhdistamo, jonka palvelut ostetaan Jokioisten kunnalta.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Puhdistamo -tulosyksikkö vastaa jätevedenpuhdistamolle johdetun jäteveden kustannuksista. Liiketoiminnan myyntituottoja ovat viemärlaitoksen asiakkailta laskutettavat käyttö- ja perusmaksut sekä uusilta liittyjiltä laskutettavat liittymismaksut.

Pumppaamot ja linjat -tulosyksikkö vastaa jätevesiverkoston sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden kustannuksista, suunnittelusta ja rakentamisesta.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Liiketoiminnan myyntituottojen arvioidaan hieman laskevan verrattuna vuoden 2022 talousarvioon. Arviossa on huomioitu myytyjen jätevesikuutiomäärän laskeminen ja taksan tarkistaminen vuodelle 2023. Myytyjen jätevesikuutioiden määrän väheneminen vaikuttaa samassa suhteessa jätevedenpuhdistamon laskutukseen laskevasti. Uusia jätevesiliittyjiä pyritään saamaan laajentamalla verkostoa hyväksytyin vuosisuunnitelman mukaisesti. Talousarvion puitteissa saneerataan vanhempaa verkostoa ja pyritään osaltaan vähentämään jätevedenpuhdistamolle johdettavan huleveden määrää.

Viemärlaitos	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TUOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot	205.340	225.000	210.000	215.000	215.000	215.000
Toimintakulut	-161.316	-207.690	-234.930	-246.930	-228.000	-228.000
Toimintakate	44.024	17.310	-24.930	-31.930	-13.000	-13.000
Vuosikate	44.024	17.310	-24.930	-31.930	-13.000	-13.000
Poistot ja arvonalentumiset	-76.617	-67.800	-57.690	-59.980	-60.000	-60.000
Tilikauden tulos	-32.593	-50.490	-82.620	-91.910	-73.000	-73.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-32.593	-50.490	-82.620	-91.910	-73.000	-73.000

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso
Jätevesiverkoston ja siihen liittyvien rakenteiden ja laitteiden ylläpito ja rakentaminen	Jäteverkoston saneeraus ja laajentaminen hyväksytyin vuosisuunnitelman mukaisesti	Toteutuma	

3. NUMERO-OSA

3.6 Yleishallinnon osasto

HUMPPILAN KUNTA	Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023				Ulkoinen/sisäinen	
Yleishallinnon osasto	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	10.622	10.600	9.500	9.500	10.000	10.000
Tuet ja avustukset	42.631	35.000	13.800	13.800	14.000	10.000
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	247.930	273.650	269.000	269.000	269.000	269.000
Muut tuotot	3.502	145.000	100.000	50.000	60.000	60.000
Muut toimintatuotot	251.432	418.650	369.000	319.000	329.000	329.000
Toimintatuotot	304.685	464.250	392.300	342.300	353.000	349.000
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-631.201	-556.100	-540.550	-537.550	-537.000	-533.000
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-118.999	-120.460	-120.620	-120.620	-121.000	-121.000
Muut henkilösivukulut	-17.182	-14.160	-13.460	-13.460	-13.000	-13.000
Henkilösivukulut	-136.181	-134.620	-134.080	-134.080	-134.000	-134.000
Henkilöstökulut	-767.382	-690.720	-674.630	-671.630	-671.000	-667.000
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-390.720	-365.630	-318.560	-335.560	-315.000	-315.000
Palvelujen ostot	-390.720	-365.630	-318.560	-335.560	-315.000	-315.000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-48.484	-40.410	-22.900	-22.900	-20.000	-20.000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-48.484	-40.410	-22.900	-22.900	-20.000	-20.000
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-166.074	-111.000	-118.700	-118.700	-119.000	-119.000
Avustukset	-166.074	-111.000	-118.700	-118.700	-119.000	-119.000
Muut toimintakulut						
Vuokratulut	-109.923	-123.240	-103.410	-103.410	-105.000	-105.000
Muut kulut	-253.498	-2.300	-1.400	-1.400	-2.000	-2.000
Muut toimintakulut	-363.421	-125.540	-104.810	-104.810	-107.000	-107.000
Toimintakulut	-1.736.081	-1.333.300	-1.239.600	-1.253.600	-1.232.000	-1.228.000
Toimintakate	-1.431.396	-869.050	-847.300	-911.300	-879.000	-879.000
Vuosikate	-1.431.396	-869.050	-847.300	-911.300	-879.000	-879.000
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset pois-						
tot	-52	-7.040	-6.050	-6.050	-6.000	-6.000
Poistot ja arvonalentumiset	-52	-7.040	-6.050	-6.050	-6.000	-6.000
Tilikauden tulos	-1.431.448	-876.090	-853.350	-917.350	-885.000	-885.000
Rahastojen lisäys(+) tai vähennys(-)	2.585					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1.428.862	-876.090	-853.350	-917.350	-885.000	-885.000

3.7 Sivistystoimen lautakunta

HUMPPILAN KUNTA	Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023			Ulkoisen/sisäinen		
Sivistystoimen lautakunta	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TUOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	92.319	71.260	80.444	105.764	106.000	106.000
Maksutuotot	68.091	52.000	62.700	67.700	68.000	68.000
Tuet ja avustukset	77.863			40.000	40.000	40.000
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	-60					
Muut tuotot	369					
Muut toimintatuotot	309					
Toimintatuotot	238.582	123.260	143.144	213.464	214.000	214.000
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1.769.151	-1.824.180	-2.123.430	-2.116.650	-2.117.000	-2.117.000
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-334.092	-342.135	-415.140	-419.150	-421.000	-421.000
Muut henkilösivukulut	-48.353	-40.530	-57.300	-57.870	-57.000	-57.000
Henkilösivukulut	-382.445	-382.665	-472.440	-477.020	-478.000	-478.000
Henkilöstökulut	-2.151.596	-2.206.845	-2.595.870	-2.593.670	-2.595.000	-2.595.000
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-110.129	-115.990	-141.178	-141.178	-141.000	-141.000
Muiden palvelujen ostot	-608.990	-583.890	-663.690	-661.690	-665.000	-665.000
Palvelujen ostot	-719.120	-699.880	-804.868	-802.868	-806.000	-806.000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-95.991	-92.050	-110.300	-96.800	-96.000	-96.000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-95.991	-92.050	-110.300	-96.800	-96.000	-96.000
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-57.758	-60.000	-60.000	-60.450	-60.000	-60.000
Avustukset	-57.758	-60.000	-60.000	-60.450	-60.000	-60.000
Muut toimintakulut						
Vuokratulot	-359.552	-373.575	-439.020	-439.020	-438.000	-438.000
Muut kulut	-3.589	-450	-400	-450		
Muut toimintakulut	-363.140	-374.025	-439.420	-439.470	-438.000	-438.000
Toimintakulut	-3.387.605	-3.432.800	-4.010.458	-3.993.258	-3.995.000	-3.995.000
Toimintakate	-3.149.023	-3.309.540	-3.867.314	-3.779.794	-3.781.000	-3.781.000
Vuosikate	-3.149.023	-3.309.540	-3.867.314	-3.779.794	-3.781.000	-3.781.000
Tilikauden tulos	-3.149.023	-3.309.540	-3.867.314	-3.779.794	-3.781.000	-3.781.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3.149.023	-3.309.540	-3.867.314	-3.779.794	-3.781.000	-3.781.000

3.8 Elämänlaatulautakunta

HUMPPILAN KUNTA	Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023				Ulkoinen/sisäinen	
Elämänlaatulautakunta	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	3.159	3.300	14.300	15.300	15.000	15.000
Maksutuotot	10					
Tuet ja avustukset	46.230	11.500	14.000	19.900	20.000	20.000
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	226					
Muut tuotot	679					
Muut toimintatuotot	905					
Toimintatuotot	50.304	14.800	28.300	35.200	35.000	35.000
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-172.771	-167.890	-226.820	-220.770	-222.000	-222.000
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-31.604	-32.710	-46.720	-46.720	-46.600	-47.000
Muut henkilösivukulut	-6.185	-4.010	-6.240	-6.240	-5.000	-5.000
Henkilösivukulut	-37.789	-36.720	-52.960	-52.960	-51.600	-52.000
Henkilöstökulut	-210.560	-204.610	-279.780	-273.730	-273.600	-274.000
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-105.990	-105.000	-105.000	-105.000	-105.000	-105.000
Muiden palvelujen ostot	-73.580	-72.660	-100.518	-100.520	-103.000	-103.000
Palvelujen ostot	-179.570	-177.660	-205.518	-205.520	-208.000	-208.000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-43.740	-23.200	-36.150	-46.150	-46.000	-46.000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43.740	-23.200	-36.150	-46.150	-46.000	-46.000
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-300					
Avustukset yhteisöille	-17.030	-17.000	-17.500	-17.500	-18.000	-18.000
Avustukset	-17.330	-17.000	-17.500	-17.500	-18.000	-18.000
Muut toimintakulut						
Vuokratulot	-133.601	-150.595	-199.460	-194.660	-195.000	-195.000
Muut kulut	-1.597	-500	-100	-100		
Muut toimintakulut	-135.198	-151.095	-199.560	-194.760	-195.000	-195.000
Toimintakulut	-586.398	-573.565	-738.508	-737.660	-740.600	-741.000
Toimintakate	-536.094	-558.765	-710.208	-702.460	-705.600	-706.000
Vuosikate	-536.094	-558.765	-710.208	-702.460	-705.600	-706.000
Tilikauden tulos	-536.094	-558.765	-710.208	-702.460	-705.600	-706.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-536.094	-558.765	-710.208	-702.460	-705.600	-706.000

3.9 Tekninen lautakunta

HUMPPILAN KUNTA	Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023				Ulkoinen/sisäinen	
Teknisen hallinnon osasto	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	210.667	258.660	220.000	225.000	245.000	245.000
Maksutuotot	46.309	30.000	15.000	19.000	19.000	19.000
Tuet ja avustukset	1.945	8.490		6.000	6.000	6.000
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	855.017	913.350	952.790	952.790	953.000	953.000
Muut toimintatuotot	855.017	913.350	952.790	952.790	953.000	953.000
Toimintatuotot	1.113.938	1.210.500	1.187.790	1.202.790	1.223.000	1.223.000
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-185.012	-200.150	-204.793	-216.700	-216.000	-216.000
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-40.814	-45.300	-61.640	-61.640	-62.000	-62.000
Muut henkilösivukulut	-5.651	-5.050	-5.500	-5.500	-2.000	-2.000
Henkilösivukulut	-46.466	-50.350	-67.140	-67.140	-64.000	-64.000
Henkilöstökulut	-231.477	-250.500	-271.933	-283.840	-280.000	-280.000
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-878.804	-870.360	-831.600	-823.770	-754.000	-754.000
Palvelujen ostot	-878.804	-870.360	-831.600	-823.770	-754.000	-754.000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-309.680	-336.070	-527.110	-507.690	-497.000	-497.000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-309.680	-336.070	-527.110	-507.690	-497.000	-497.000
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-14.365	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Avustukset	-14.365	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Muut toimintakulut						
Vuokratulot	-53.692	-55.840	-13.940	-14.140	-15.000	-15.000
Muut kulut	-17.008	-4.000		-4.000	-4.000	-4.000
Muut toimintakulut	-70.701	-59.840	-13.940	-18.140	-19.000	-19.000
Toimintakulut	-1.505.027	-1.531.770	-1.659.583	-1.648.440	-1.565.000	-1.565.000
Toimintakate	-391.089	-321.270	-471.793	-445.650	-342.000	-342.000
Vuosikate	-391.089	-321.270	-471.793	-445.650	-342.000	-342.000
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-337.362	-338.810	-321.010	-323.300	-324.000	-324.000
Poistot ja arvonalentumiset	-337.362	-338.810	-321.010	-323.300	-324.000	-324.000
Tilikauden tulos	-728.451	-660.080	-792.803	-768.950	-666.000	-666.000
Poistoeron lisäys(+) tai vähennys(-)	2.332	2.330	2.330	2.330	2.000	2.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-726.118	-657.750	-790.473	-766.620	-664.000	-664.000

3.10 Rahoitus

HUMPPILAN KUNTA	Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023				Ulkoinen/sisäinen	
Rahoitus	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TULOSASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintakate	0		0	0	0	0
Verotulot	8.178.395	7.875.000	4.494.000	4.577.000	4.493.000	4.564.000
Valtionosuudet						
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4.963.394	5.022.070	1.762.470	1.798.980	1.756.000	1.769.000
Muut valtionosuudet	1.206.961	944.710	-93.820	-98.620	-94.000	-94.000
Valtionosuudet	6.170.355	5.966.780	1.668.650	1.700.360	1.662.000	1.675.000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	13.419	12.000	4.600	4.600	5.000	5.000
Muut rahoitustuotot	5.506	3.500	1.500	1.500	2.000	2.000
Korkokulut	-35.956	-31.000	-50.040	-50.040	-50.000	-50.000
Muut rahoituskulut	-184	-150	-100	-100		
Rahoitustuotot ja -kulut	-17.216	-15.650	-44.040	-44.040	-43.000	-43.000
Vuosikate	14.331.534	13.826.130	6.118.610	6.233.320	6.112.000	6.196.000
Tilikauden tulos	14.331.534	13.826.130	6.118.610	6.233.320	6.112.000	6.196.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	14.331.534	13.826.130	6.118.610	6.233.320	6.112.000	6.196.000

3.11 Investoinnit

HUMPPILAN KUNTA	Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023				Ulkoinen/sisäinen	
INVESTOINNIT	TP	Budj+muut	LTK TA	TA	TS2	TS3
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Investointimenot						
Muut investointimenot	-101.513	-1.831.100		-1.411.000	-970.000	-611.000
Investointimenot	-101.513	-1.831.100		-1.411.000	-970.000	-611.000
Investointitulot						
Käyttöomaisuuden myynti	273.391	25.000		25.000	25.000	25.000
Rahoitusosuudet investointeihin	10.200	78.650		151.900	22.000	
Investointitulot	283.591	103.650		176.900	47.000	25.000
Investoinnit netto	182.079	-1.727.450	0	-1.234.100	-923.000	-586.000

3.12 Osastot yhteensä

HUMPPILAN KUNTA	Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023				Ulkoisen/sisäinen	
Osastot yhteensä	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
TUOSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	336.749	343.820	324.244	355.560	376.000	376.000
Maksutuotot	114.410	82.000	77.700	86.700	87.000	87.000
Tuet ja avustukset	172.654	59.490	27.800	79.700	80.000	76.000
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	1.400.899	1.484.790	1.221.790	1.221.790	1.222.000	1.222.000
Muut tuotot	4.550	145.000	100.000	50.000	60.000	60.000
Muut toimintatuotot	1.405.450	1.629.790	1.321.790	1.271.790	1.282.000	1.282.000
Toimintatuotot	2.029.263	2.115.100	1.751.534	1.793.750	1.825.000	1.821.000
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2.758.135	-2.748.320	-3.095.593	-3.091.670	-3.092.000	-3.088.000
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-677.032	-670.855	-644.120	-648.130	-650.600	-651.000
Muut henkilösivukulut	-77.373	-63.750	-82.500	-83.070	-77.000	-77.000
Henkilösivukulut	-754.405	-734.605	-726.620	-731.200	-727.600	-728.000
Henkilöstökulut	-3.512.540	-3.482.925	-3.822.213	-3.822.870	-3.819.600	-3.816.000
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-7.905.159	-8.595.690	-246.178	-246.180	-246.000	-246.000
Muiden palvelujen ostot	-2.214.491	-2.042.940	-1.914.368	-1.921.540	-1.837.000	-1.837.000
Palvelujen ostot	-10.119.650	-10.638.630	-2.160.546	-2.167.720	-2.083.000	-2.083.000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-497.895	-491.730	-696.460	-673.540	-659.000	-659.000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-497.895	-491.730	-696.460	-673.540	-659.000	-659.000
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-58.058	-60.000	-60.000	-60.450	-60.000	-60.000
Avustukset yhteisöille	-197.469	-143.000	-151.200	-151.200	-152.000	-152.000
Avustukset	-255.527	-203.000	-211.200	-211.650	-212.000	-212.000
Muut toimintakulut						
Vuokratulot	-954.555	-1.001.040	-755.830	-751.230	-753.000	-753.000
Muut kulut	-275.692	-7.250	-1.900	-5.950	-6.000	-6.000
Muut toimintakulut	-1.230.246	-1.008.290	-757.730	-757.180	-759.000	-759.000
Toimintakulut	-15.615.859	-15.824.575	-7.648.149	-7.632.960	-7.532.600	-7.529.000
Toimintakate	-13.586.596	-13.709.475	-5.896.615	-5.839.210	-5.707.600	-5.708.000
Verotulot	8.178.395	7.875.000	4.494.000	4.577.000	4.493.000	4.564.000
Valtionosuudet						
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4.963.394	5.022.070	1.762.470	1.798.980	1.756.000	1.769.000
Muut valtionosuudet	1.206.961	944.710	-93.820	-98.620	-94.000	-94.000
Valtionosuudet	6.170.355	5.966.780	1.668.650	1.700.360	1.662.000	1.675.000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	13.419	12.000	4.600	4.600	5.000	5.000
Muut rahoitustuotot	5.506	3.500	1.500	1.500	2.000	2.000
Korkokulut	-35.956	-31.000	-50.040	-50.040	-50.000	-50.000
Muut rahoituskulut	-184	-150	-100	-100		
Rahoitustuotot ja -kulut	-17.216	-15.650	-44.040	-44.040	-43.000	-43.000

	TP 2021	TA 2022	LTK TA 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Vuosikate	744.938	116.655	221.995	394.110	404.400	488.000
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-337.413	-345.850	-327.060	-329.350	-330.000	-330.000
Poistot ja arvonalentumiset	-337.413	-345.850	-327.060	-329.350	-330.000	-330.000
Tilikauden tulos	407.524	-229.195	-105.065	64.760	74.400	158.000
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	2.332	2.330	2.330	2.330	2.000	2.000
Rahastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	2.585					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	412.442	-226.865	-102.735	67.090	76.400	160.000

3.13 Rahoituslaskelma

HUMPPILAN KUNTA	Virallinen budjetti 1.1.2023 - 31.12.2023			Ulkoinen/sisäinen		
	TP	Budj+muutos	LTK TA ehd	TA	TS2	TS3
RAHOITUSLASKELMA	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	744.938	116.655	221.995	394.110	404.400	488.000
Tulorahoituksen korjauuserät						
Tulorahoituksen korjauuserät	245.251	-145.000	-100.000	-50.000	-60.000	-60.000
Tulorahoituksen korjauuserät	245.251	-145.000	-100.000	-50.000	-60.000	-60.000
Toiminnan rahavirta	990.189	-28.345	121.995	344.110	344.400	428.000
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-101.513	-1.831.100		-1.411.000	-970.000	-611.000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10.200	78.650		151.900	22.000	
Pysyvien vastaavien hyöd luovut	28.140	170.000	100.000	75.000	85.000	85.000
Investointien rahavirta	-63.173	-1.582.450	100.000	-1.184.100	-863.000	-526.000
Toiminnan ja investointien rahavirta	927.017	-1.610.795	221.995	-839.990	-518.600	-98.000
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten vähennys	4.317			38.000	37.000	36.000
Antolainauksen muutokset	4.317			38.000	37.000	36.000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-650.000			-650.000	-650.000	-650.000
Lyhytaikaisten lainojen muutos				1.452.000	1.131.600	712.000
Lainakannan muutokset	-650.000			802.000	481.600	62.000
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos	490.593					
Korottomien velkojen muutos	164.974					
Muut maksuvalmiuden muutokset	655.567					
Rahoituksen rahavirta	9.884			840.000	518.600	98.000
Rahavarojen muutos	936.900	-1.610.795	221.995	10	0	0
KASSAVARAT 31.12.	1.620.098					
KASSAVARAT 1.1.	683.198					
RAHAVAROJEN MUUTOS	936.900					